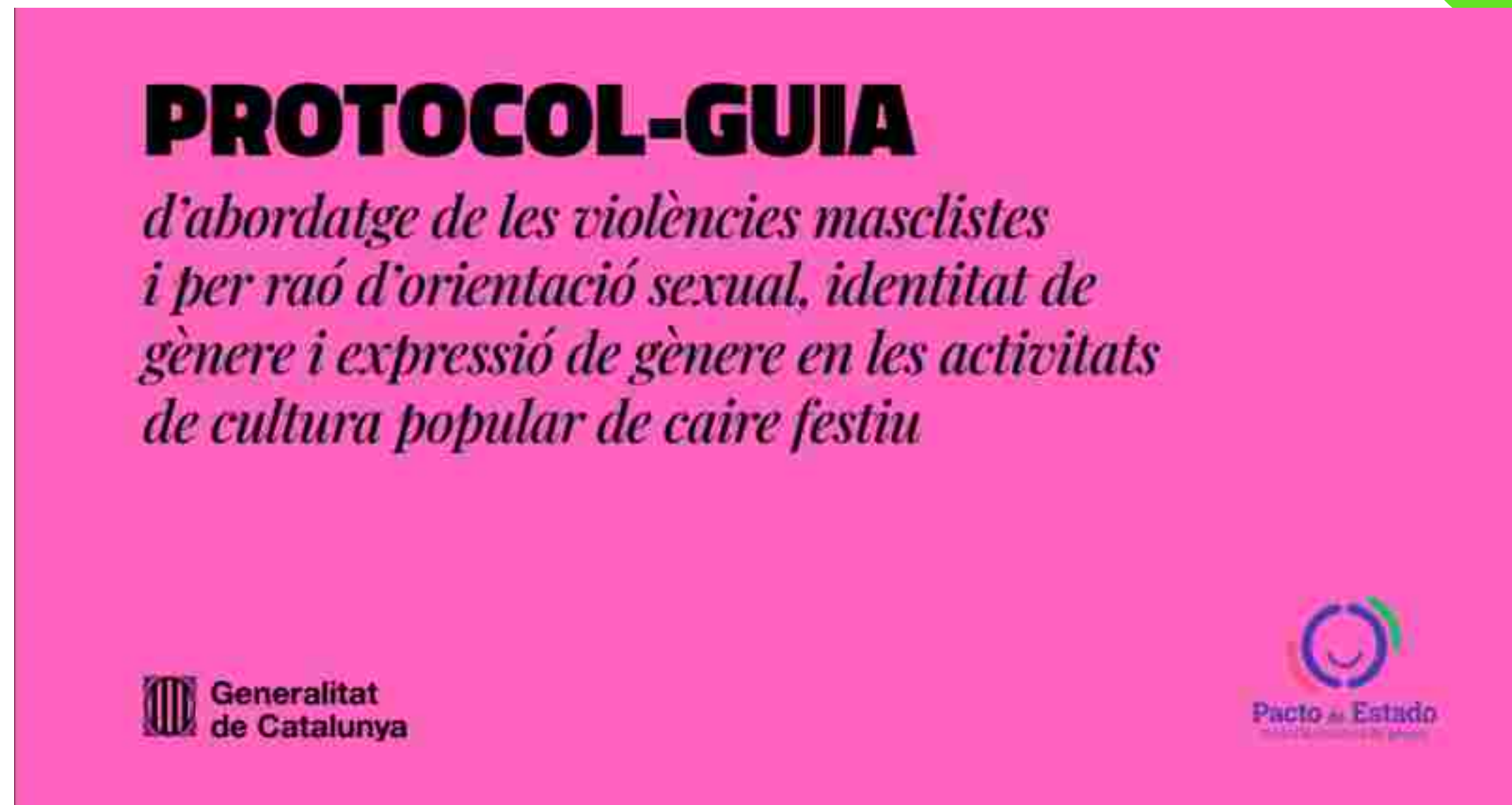
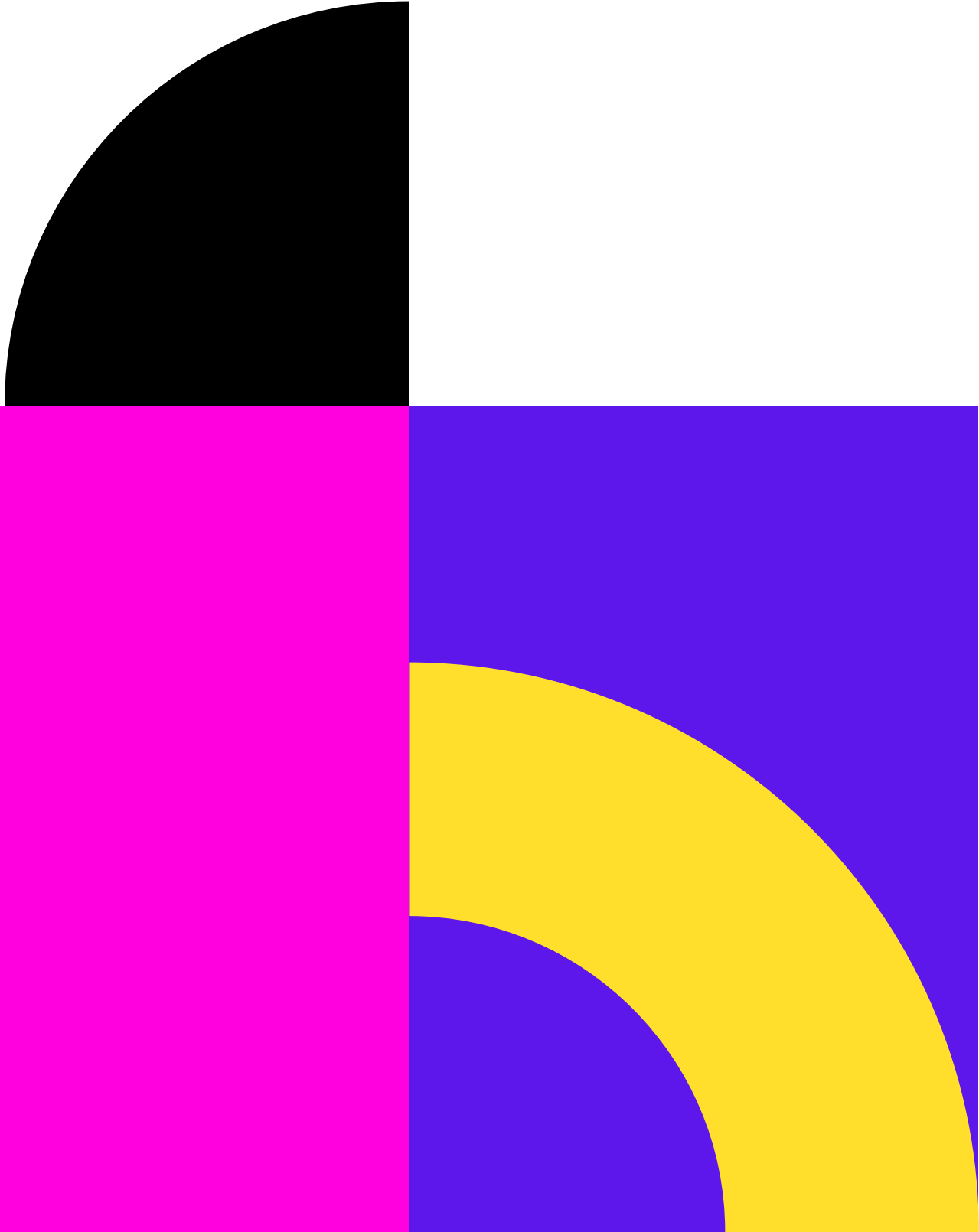

Formació genèrica del Protocol-Guia

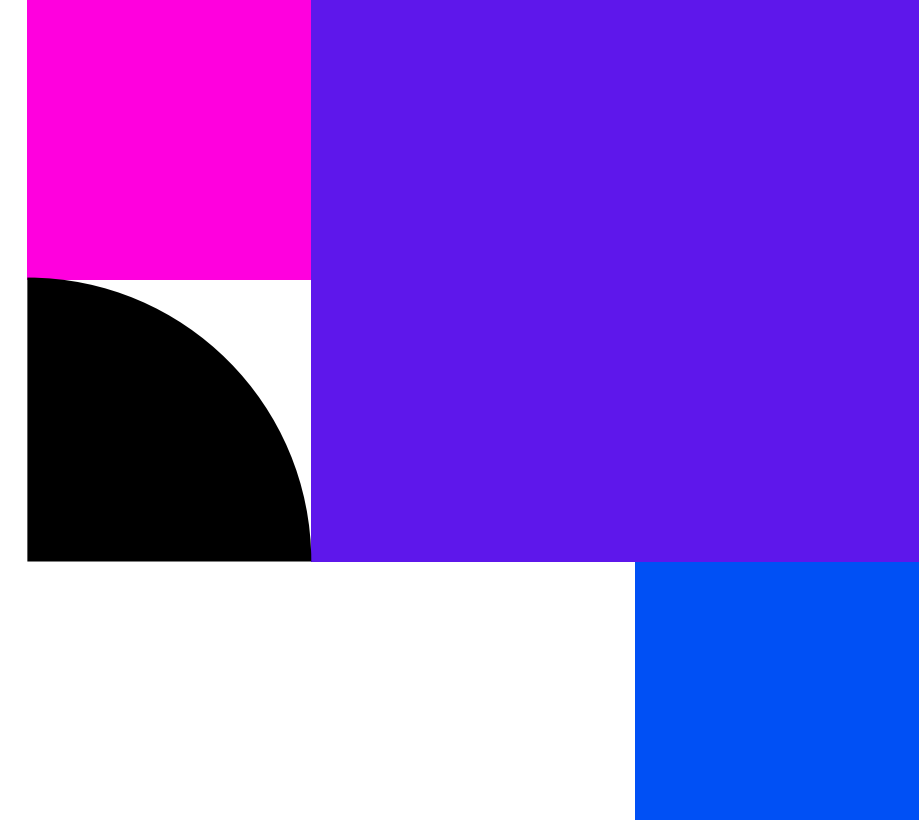

De què parlarem?

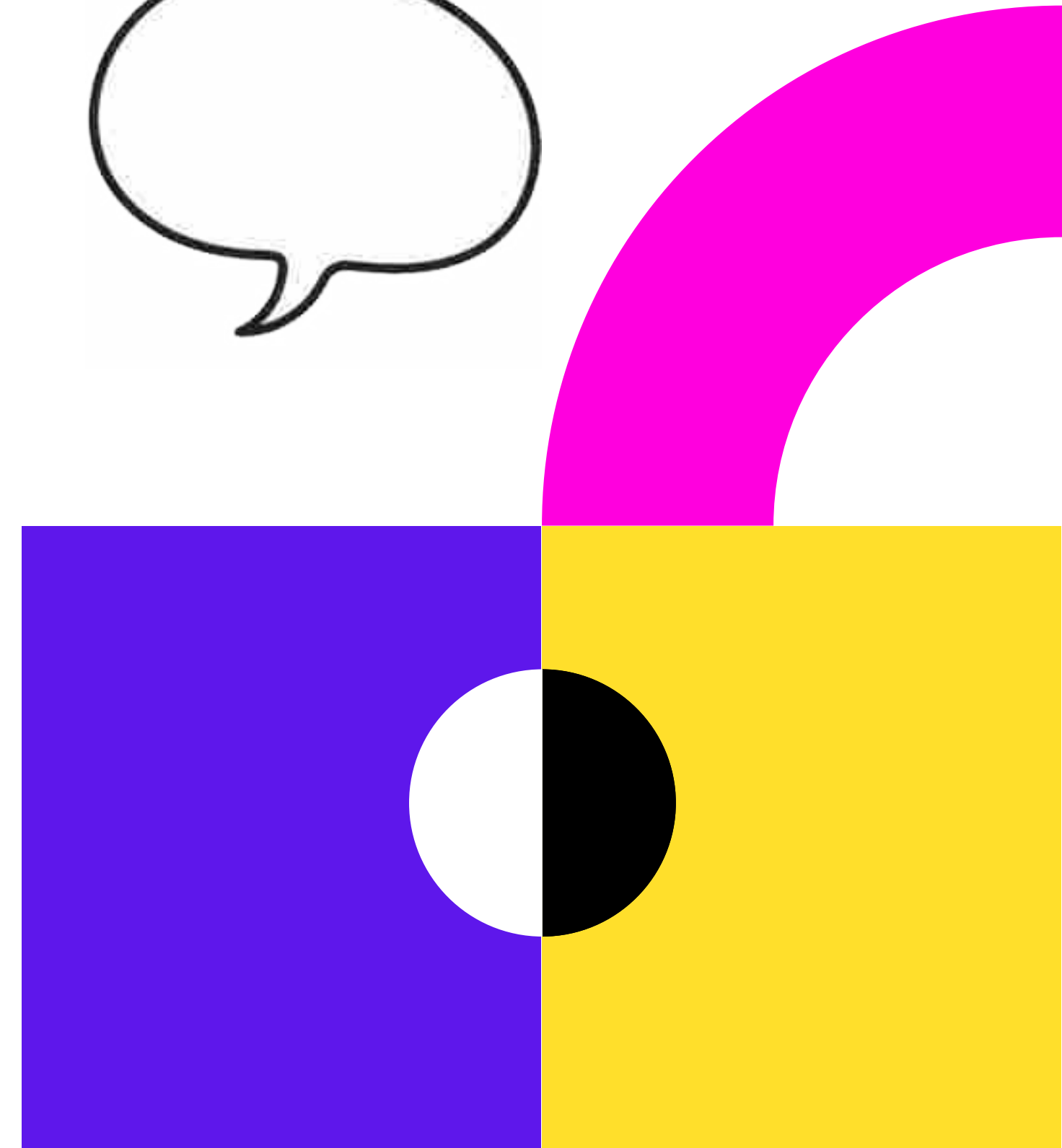
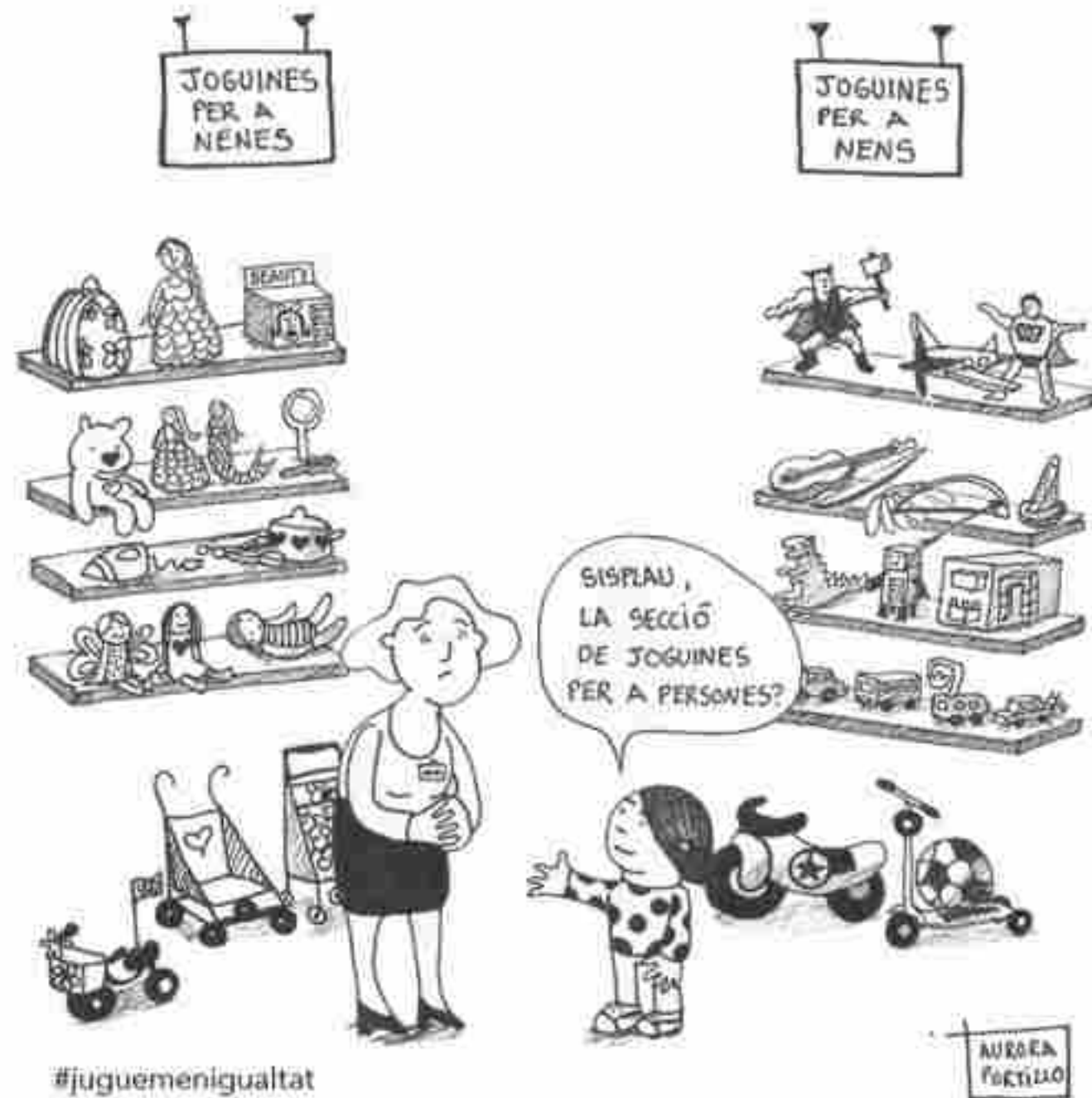
-
- Conceptes bàsics: socialització de gènere, violència masclista i interseccionalitat
 - Normativa
 - Sobre el protocol: què és, per a què serveix i a qui va adreçat?

Punt de partida: conceptes bàsics

- Socialització del gènere
- Violències masclistes
 - Formes
 - Àmbits

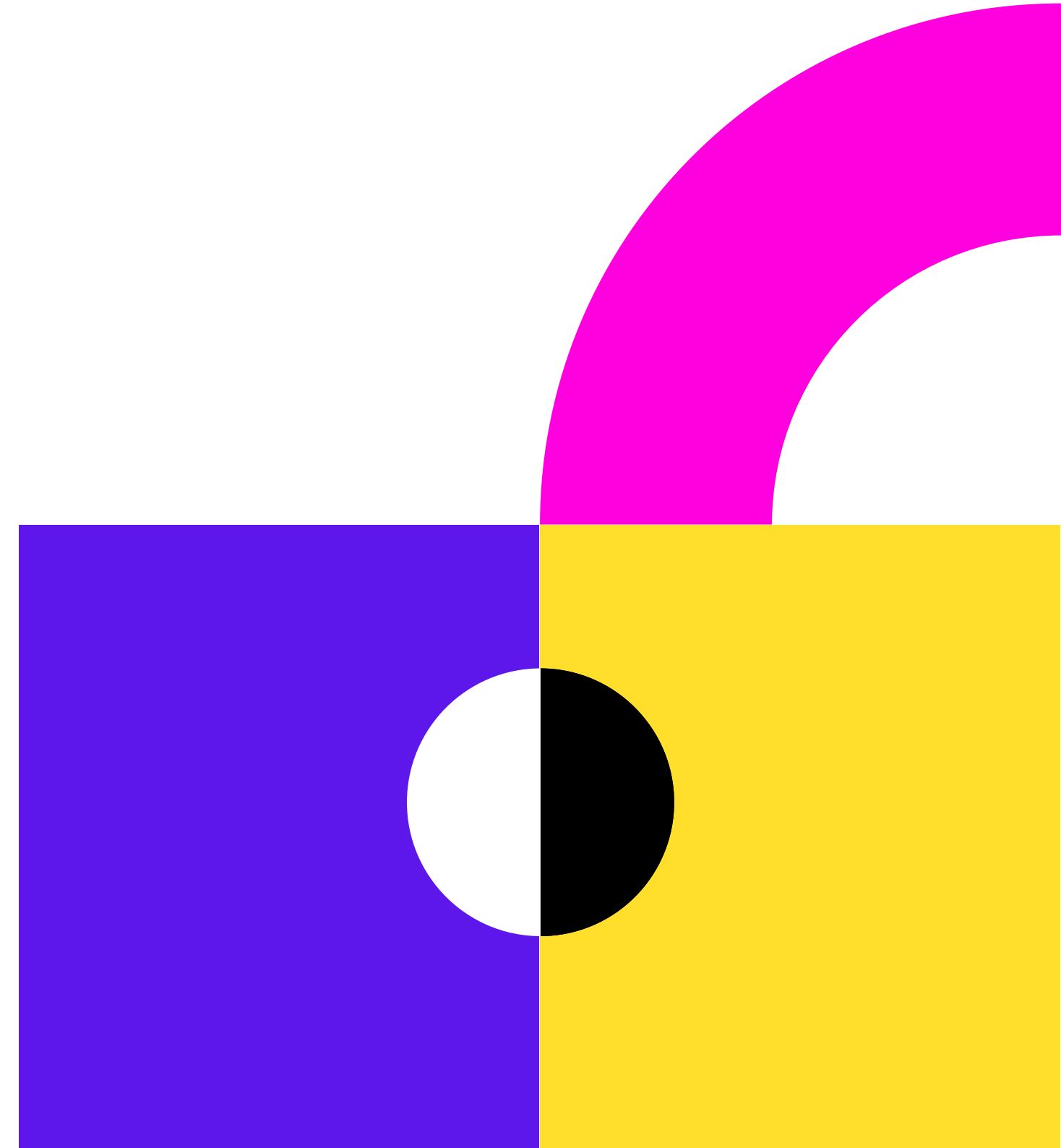

Què és la socialització del gènere?

Què és la socialització del gènere?

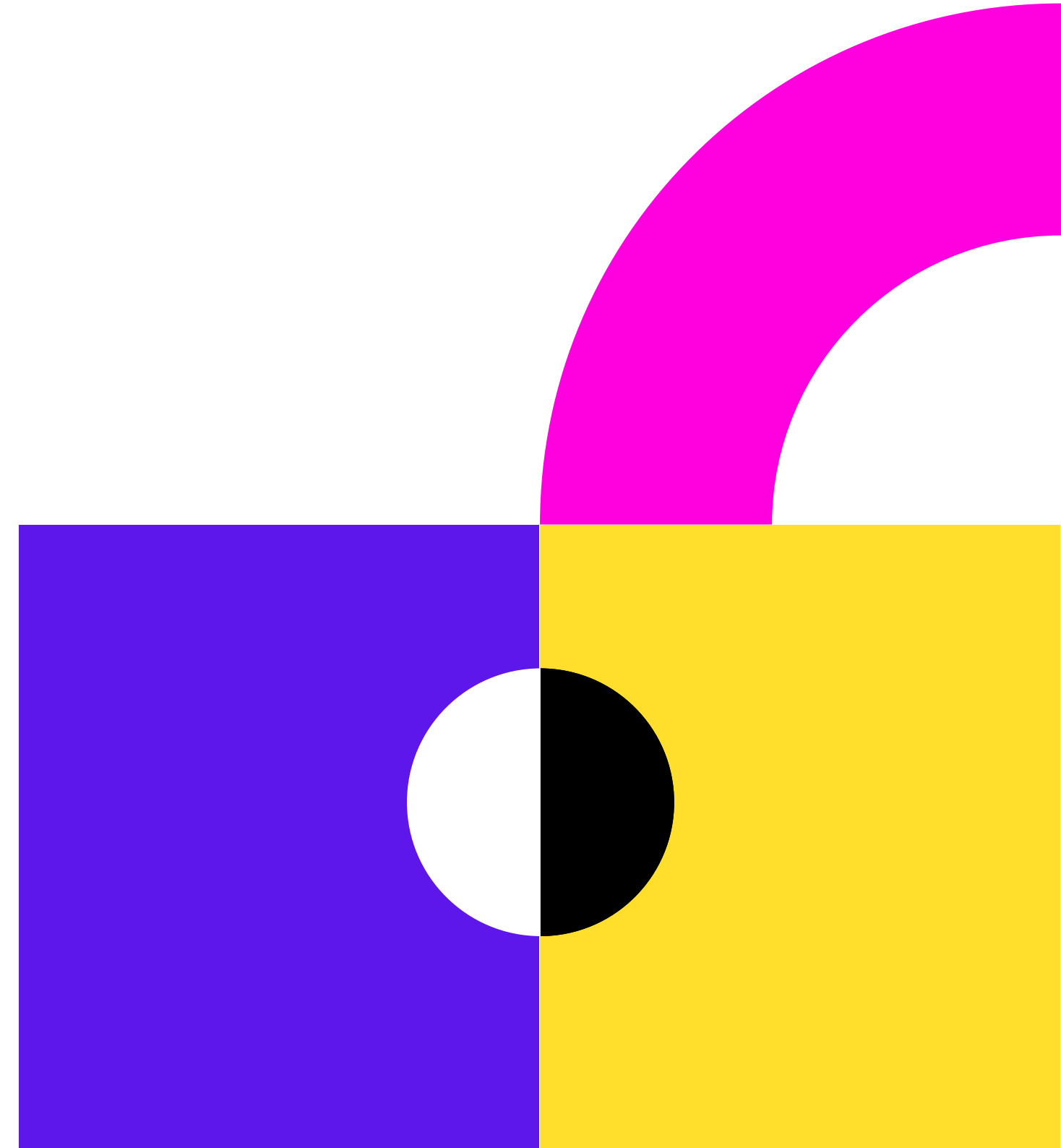
- a) La socialització de gènere és el procés biològic pel qual es determinen les diferències innates entre homes i dones.
- b) És un fenomen exclusiu de la infància que deixa d'influir en les persones quan arriben a l'edat adulta, ja que el cervell ja està configurat.
- c) La socialització de gènere és un procés voluntari en el qual cada persona tria lliurement els rols i expectatives que vol seguir.

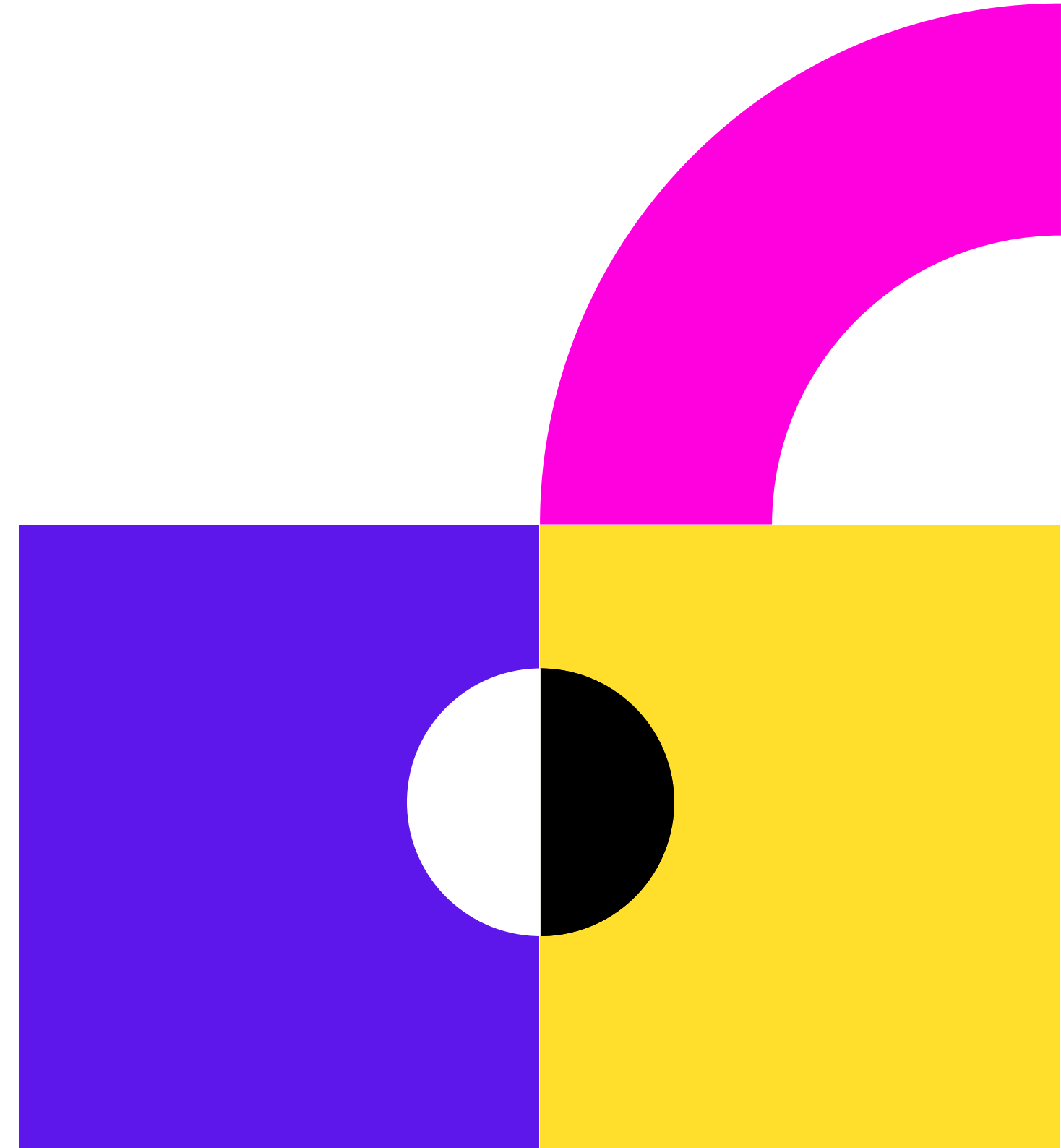
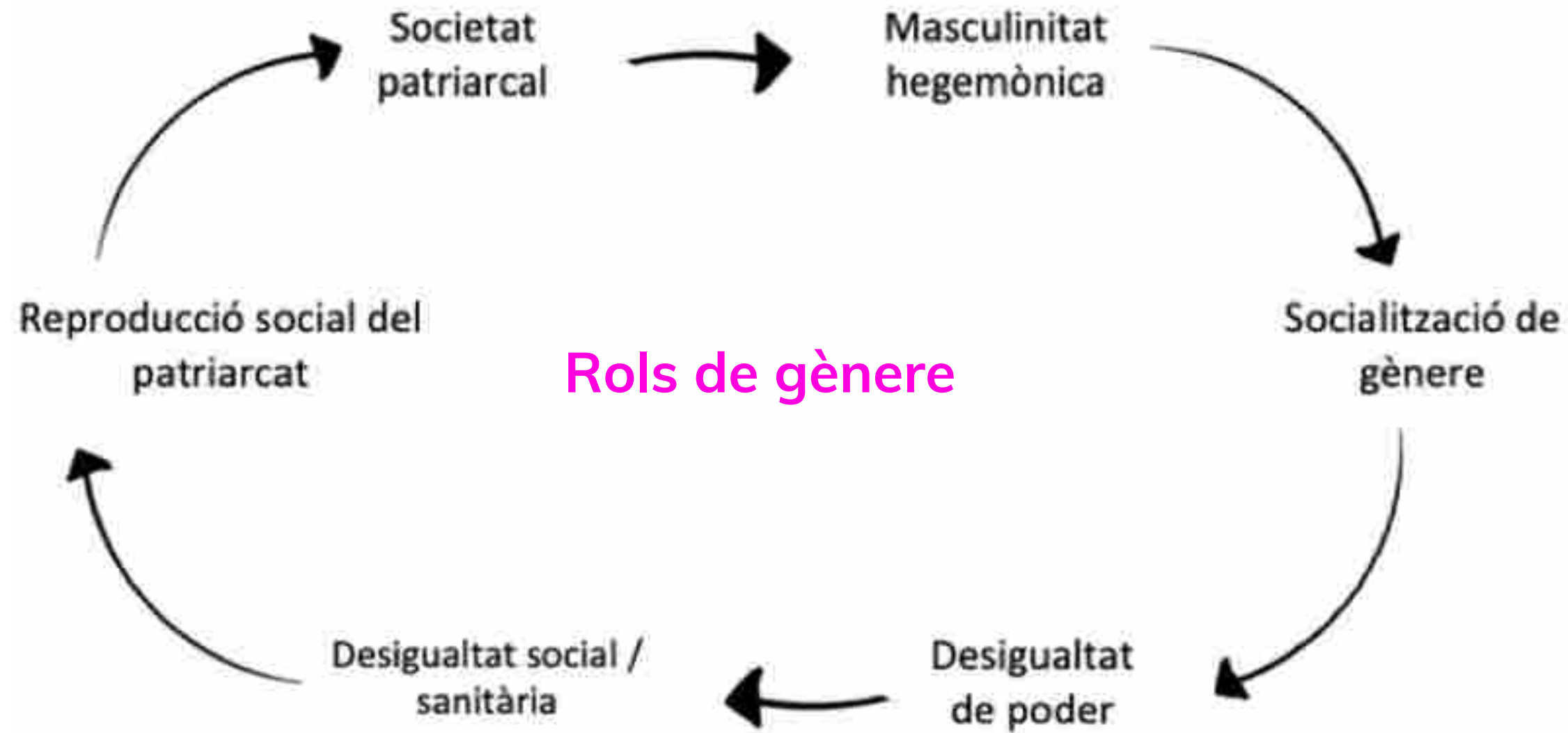
Què és la socialització del gènere?

Procés mitjançant el qual **des de la infància** aprenem unes expectatives socials, **actituds i comportaments tradicionalment associats a cada gènere**.

Impacta directament les actituds i el comportament dels individus i en el desenvolupament de la seva identitat, ja que és a partir d'aquesta socialització que es naturalitzen els rols i estereotips de gènere.

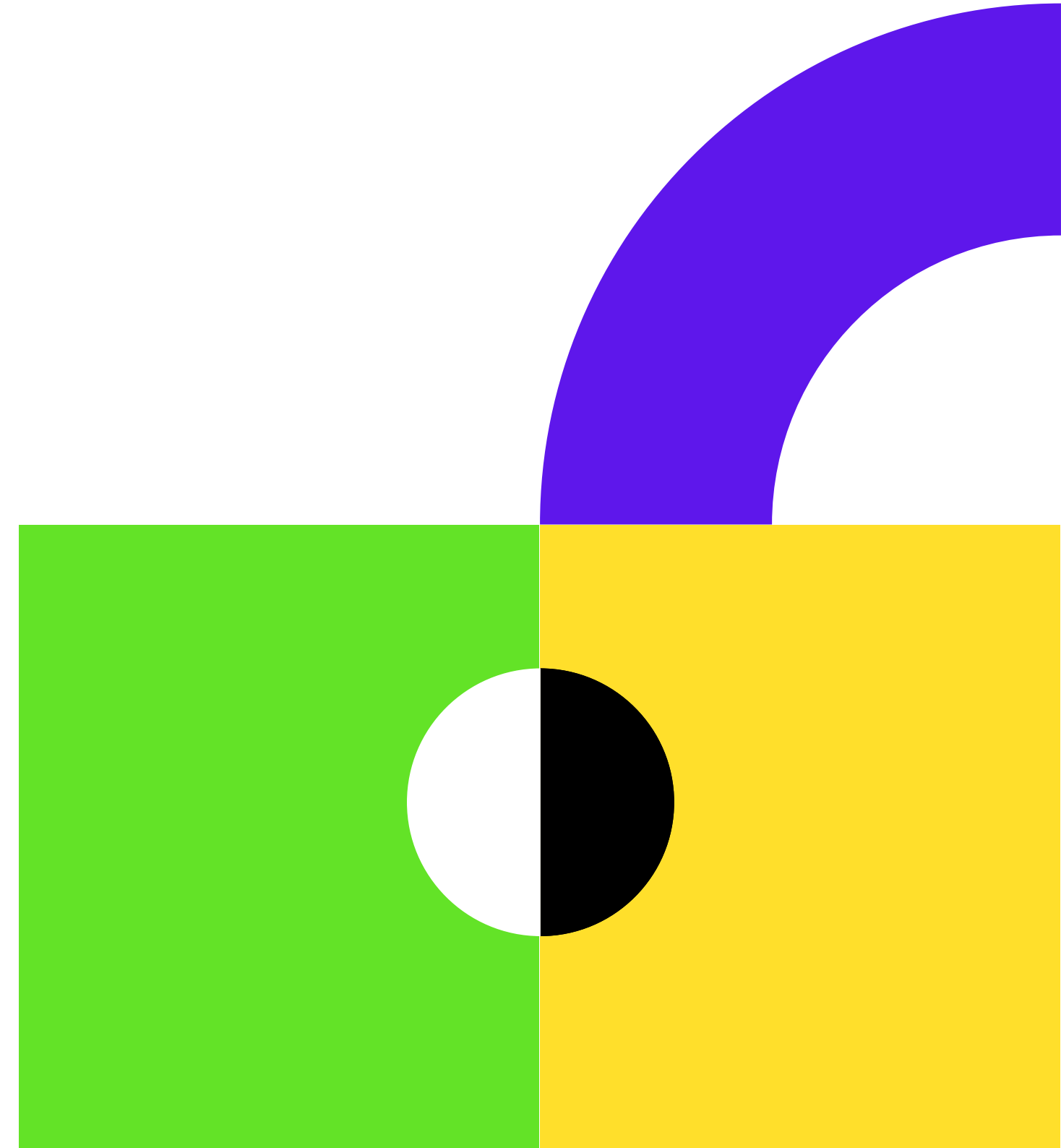
Què és la socialització del gènere?

Quina normativa hi ha?

Normativa **estatal**

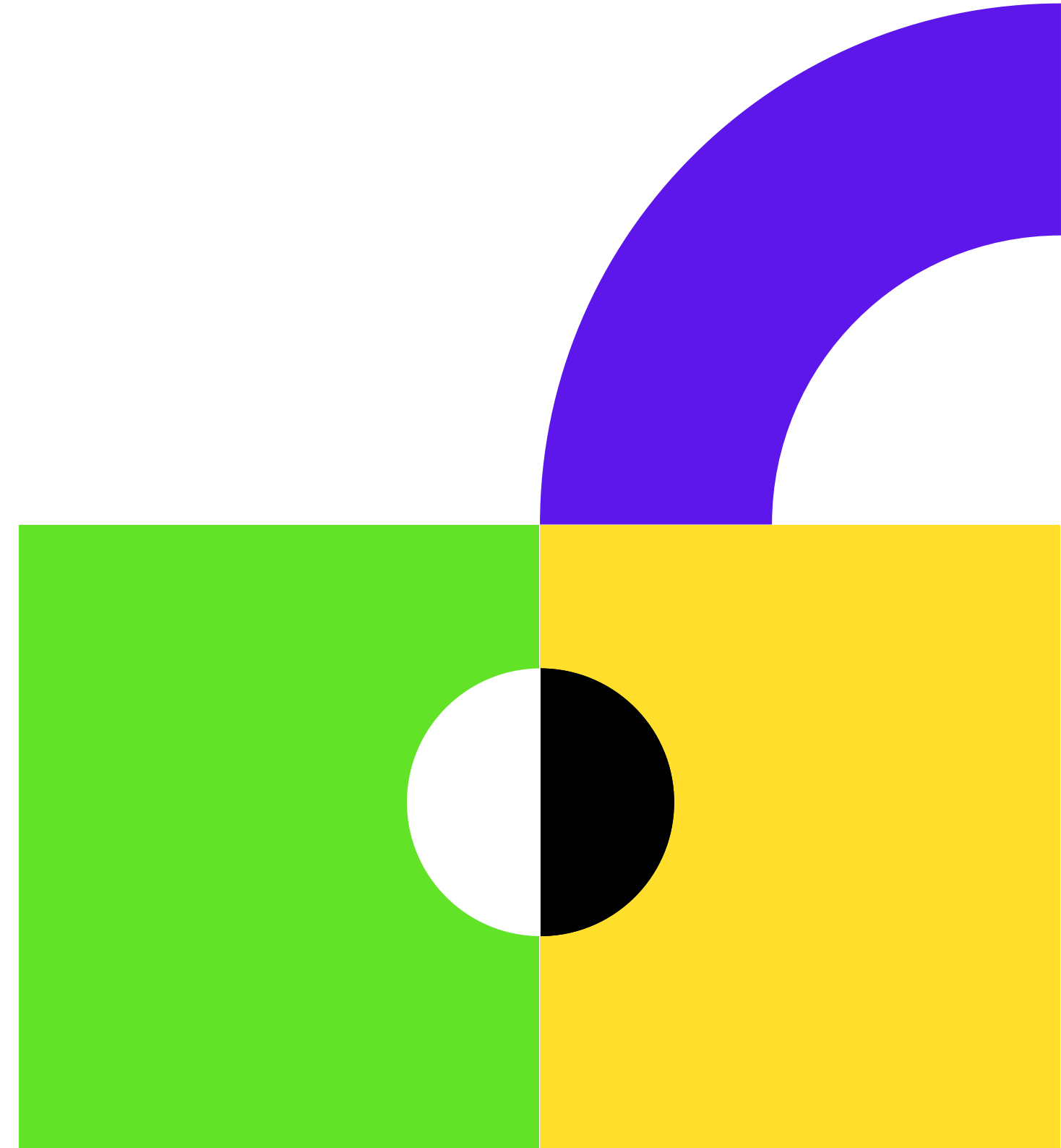
- Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere
 - Va suposar una fita sense precedents en l'ordenament jurídic espanyol, atès que va implicar el reconeixement legal de la violència de gènere com un problema social, incloent-hi tipus penals dirigits a castigar específicament formes de violència contra les dones. No obstant això, la Llei només entén com a violència de gènere aquella que es dona en la relació de (ex) parella heterosexual, deixant fora totes les formes de violència que no es produeixen en l'àmbit de la parella.

Quina normativa hi ha?

Normativa **estatal**

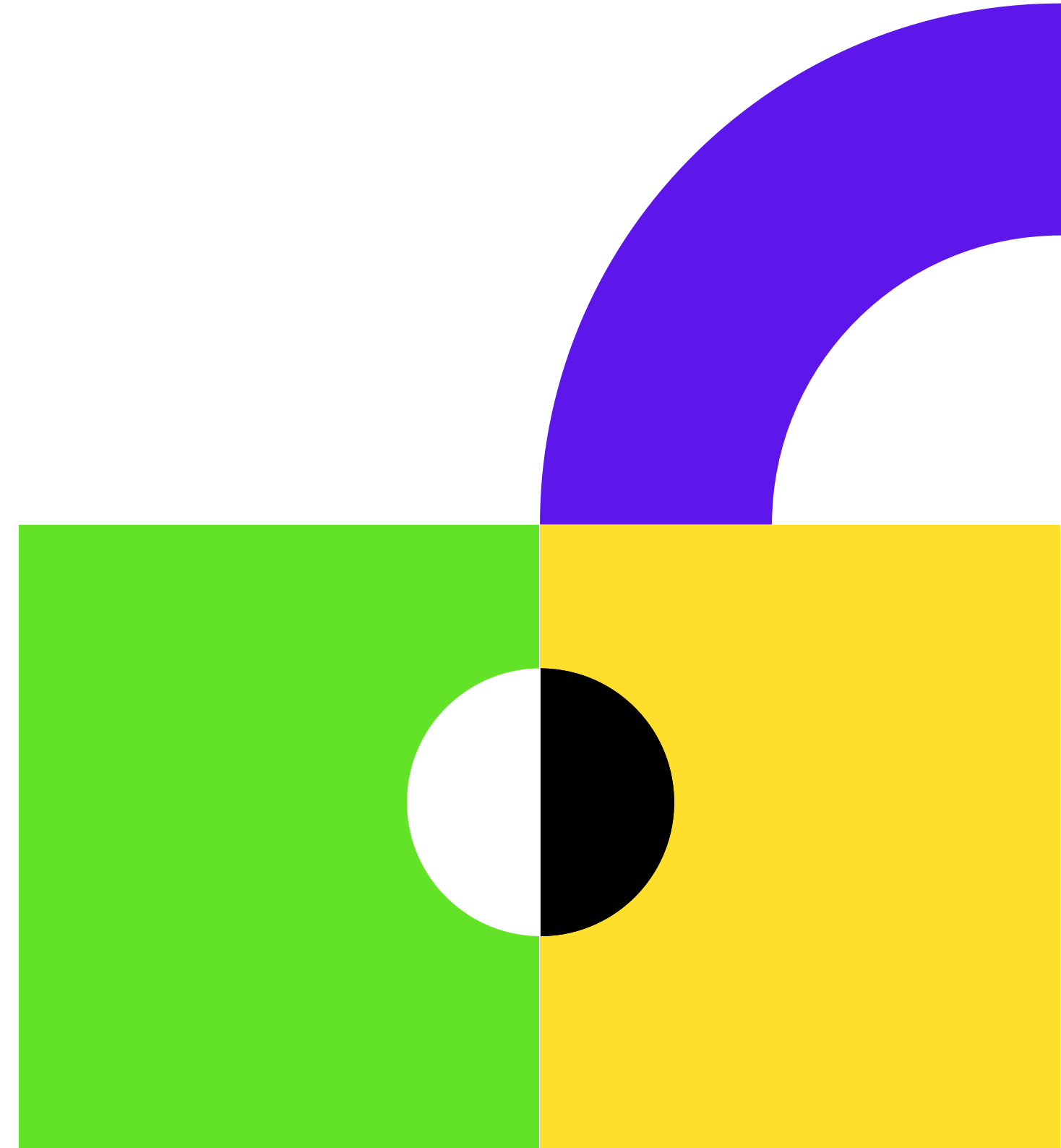
- Llei orgànica 3/2007, del 22 de març, per a la igualtat efectiva entre dones i homes
 - Suposa un punt d'inflexió en les polítiques de gènere, ja que incorpora el principi d'igualtat i la perspectiva de gènere a l'ordenació general de les polítiques públiques, de manera transversal. Aquesta normativa inclou, entre els drets laborals de les persones treballadores, la protecció davant l'assetjament sexual i l'assetjament per raó de sexe.

Quina normativa hi ha?

Normativa **estatal**

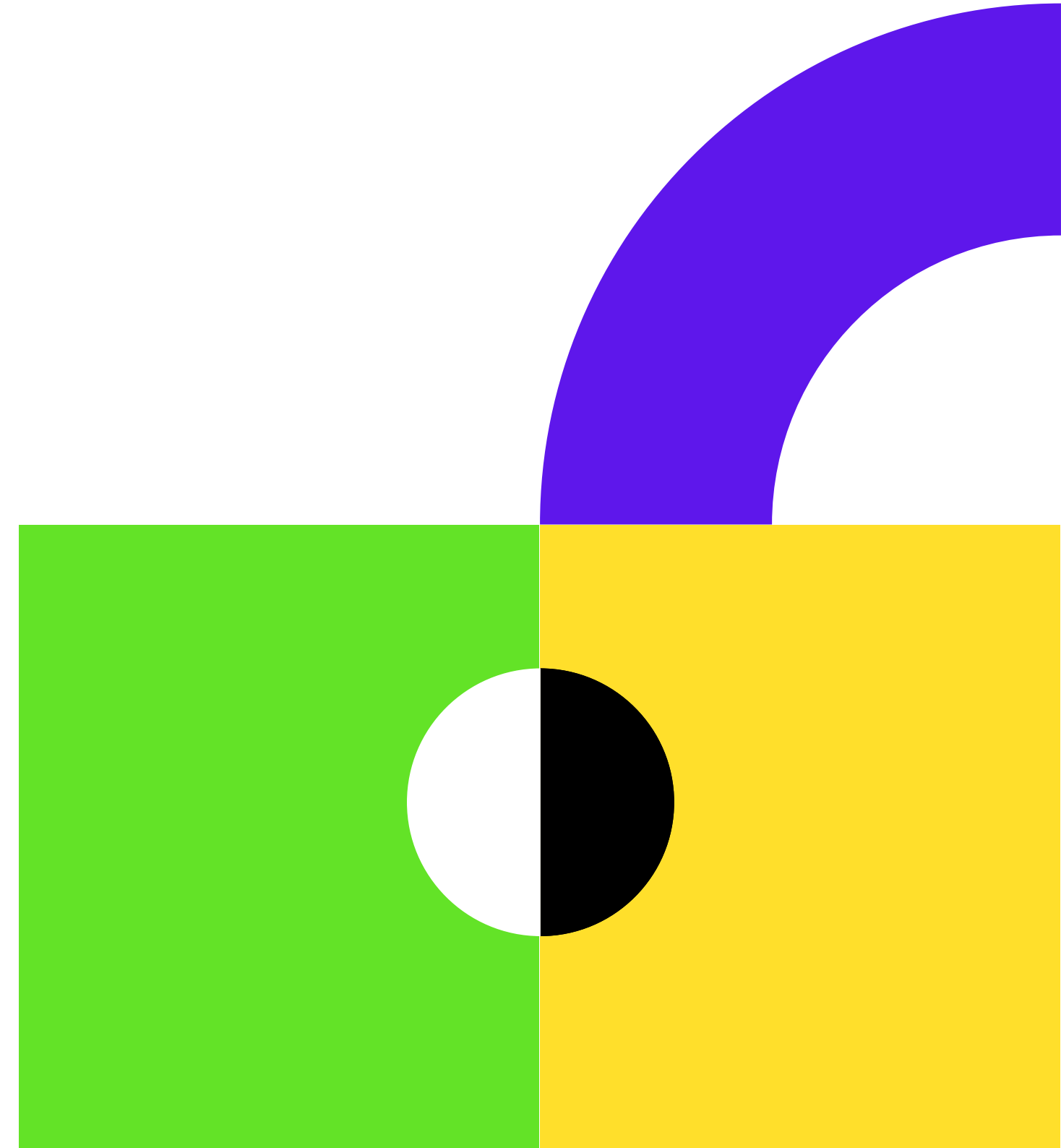
- Llei orgànica 3/2007, del 22 de març, per a la igualtat efectiva entre dones i homes
 - Suposa un punt d'inflexió en les polítiques de gènere, ja que incorpora el principi d'igualtat i la perspectiva de gènere a l'ordenació general de les polítiques públiques, de manera transversal. Aquesta normativa inclou, entre els drets laborals de les persones treballadores, la protecció davant l'assetjament sexual i l'assetjament per raó de sexe.

Quina normativa hi ha?

Normativa **estatal** (CODI PENAL)

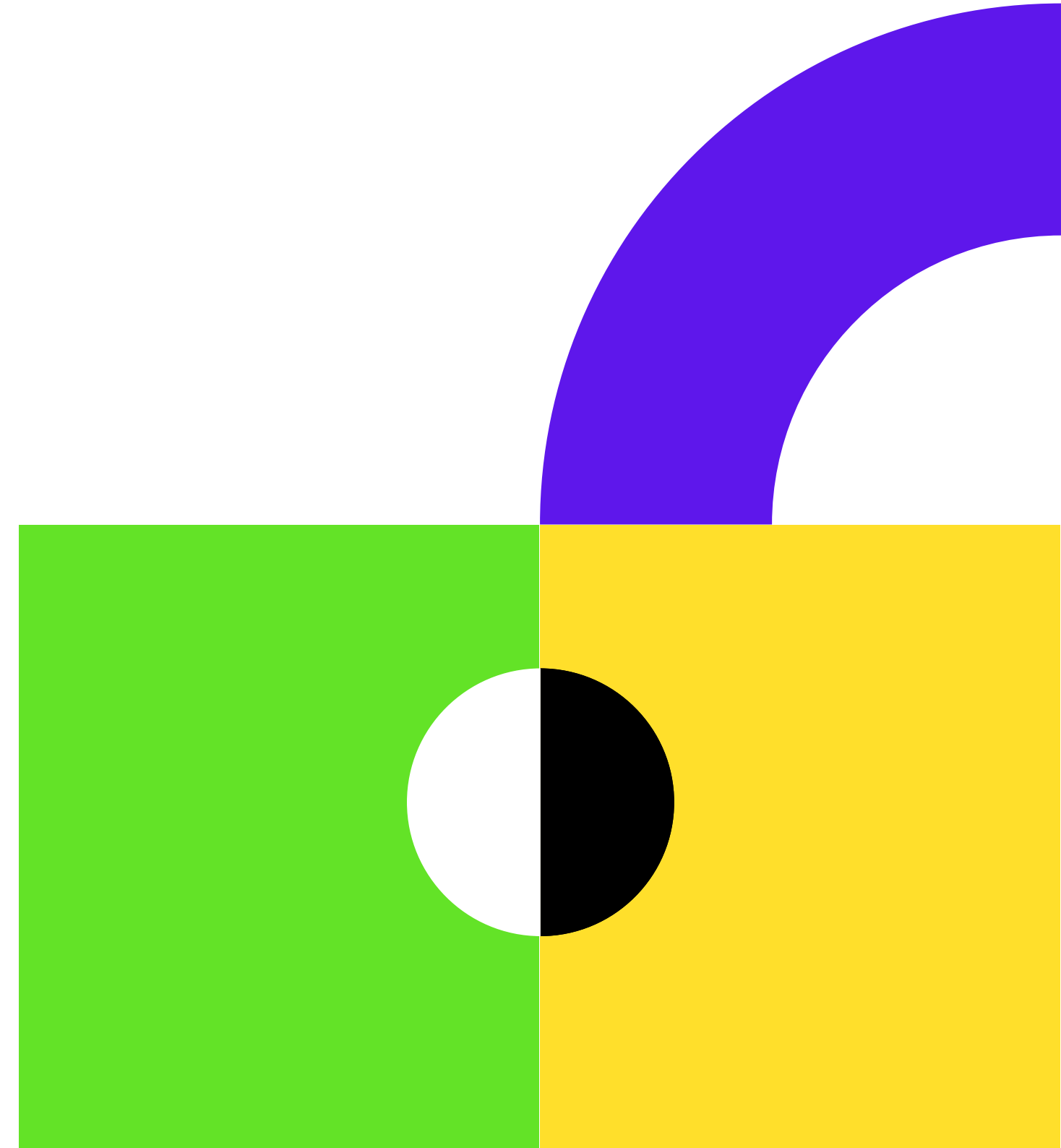
- **Llei Orgànica 10/2022, de 6 de setembre, de Garantia Integral de la Llibertat Sexual**
 - Com a delictes contra la llibertat sexual:
 - Agressió sexual (article 178).
 - Violació (article 179), modalitat agreujada d'agressió sexual.
 - Agressió sexual a menors de 16 anys (article 181 i ss.).
 - Assetjament sexual en l'àmbit laboral (article 184).
 - Exhibicionisme i provocació sexual (article 185 i 186).
 - Stalking, previst com una modalitat específica del delicte de coaccions (article 172 ter).
 - Upskirting (article 197).
 - Assetjament laboral (article 173.1)

Quina normativa hi ha?

Normativa autonòmica

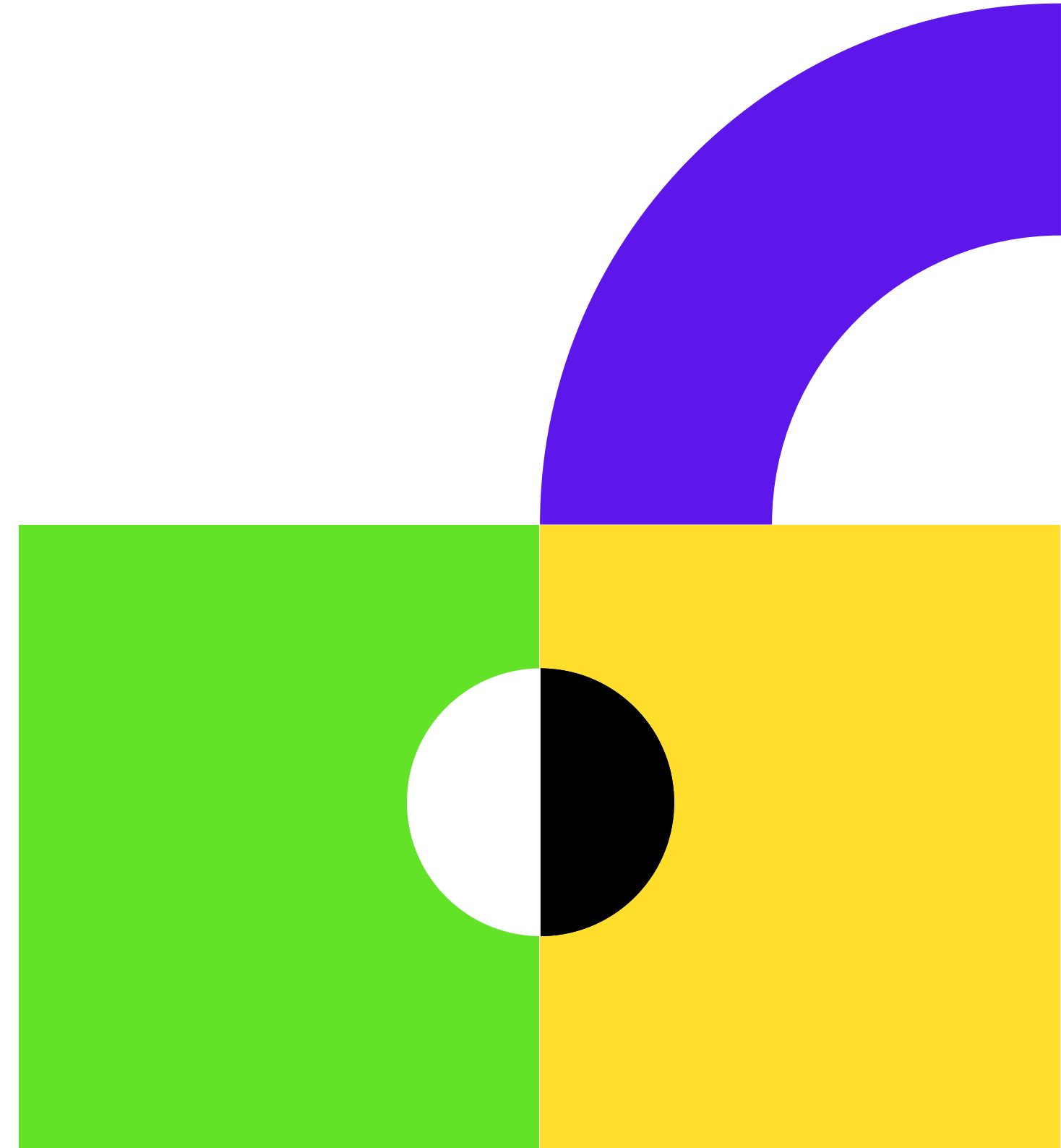
- Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes
 - Facilita un marc normatiu global de les polítiques públiques d'igualtat de gènere a Catalunya.

Quina normativa hi ha?

Normativa autonòmica

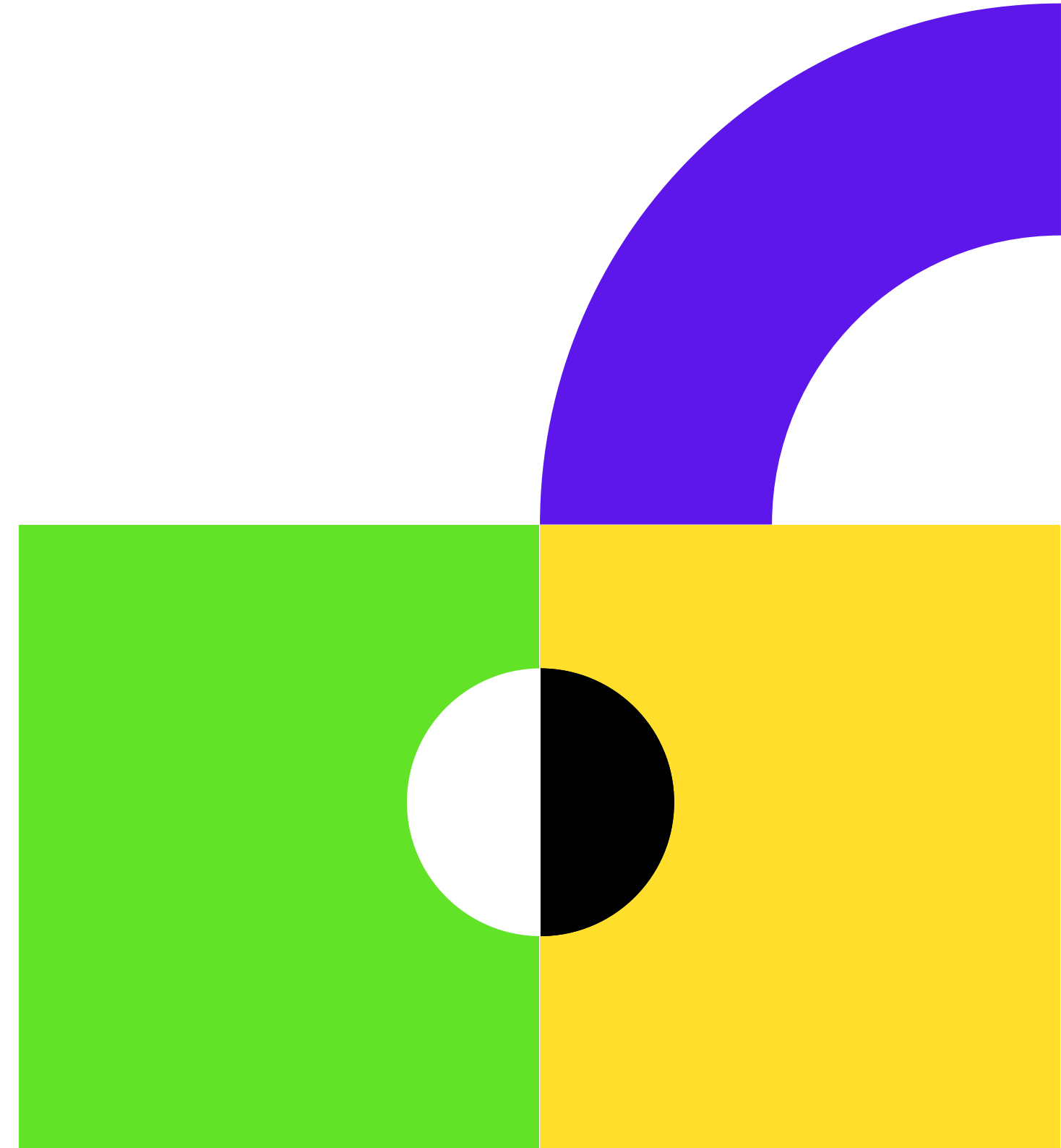
- Llei 17/2020, del 22 de desembre, de modificació de la Llei 5/2008, del dret de les dones a erradicar la violència masclista i Llei 10/2023, del 7 d'agost, de modificació de la Llei 5/2008, del 24 d'abril, del dret de les dones a erradicar la violència masclista
 - Situen la qüestió de les violències masclistes com a prioritària a l'agenda política i introdueixen importants novetats conceptuals. Defineix totes les **formes** i **àmbits** en què es poden produir les violències masclistes, abordant-les de manera integral, a la vegada que estableix mesures de prevenció, sensibilització, detecció, atenció, assistència, protecció, recuperació i reparació integral de les violències masclistes.

Quina normativa hi ha?

Normativa autonòmica

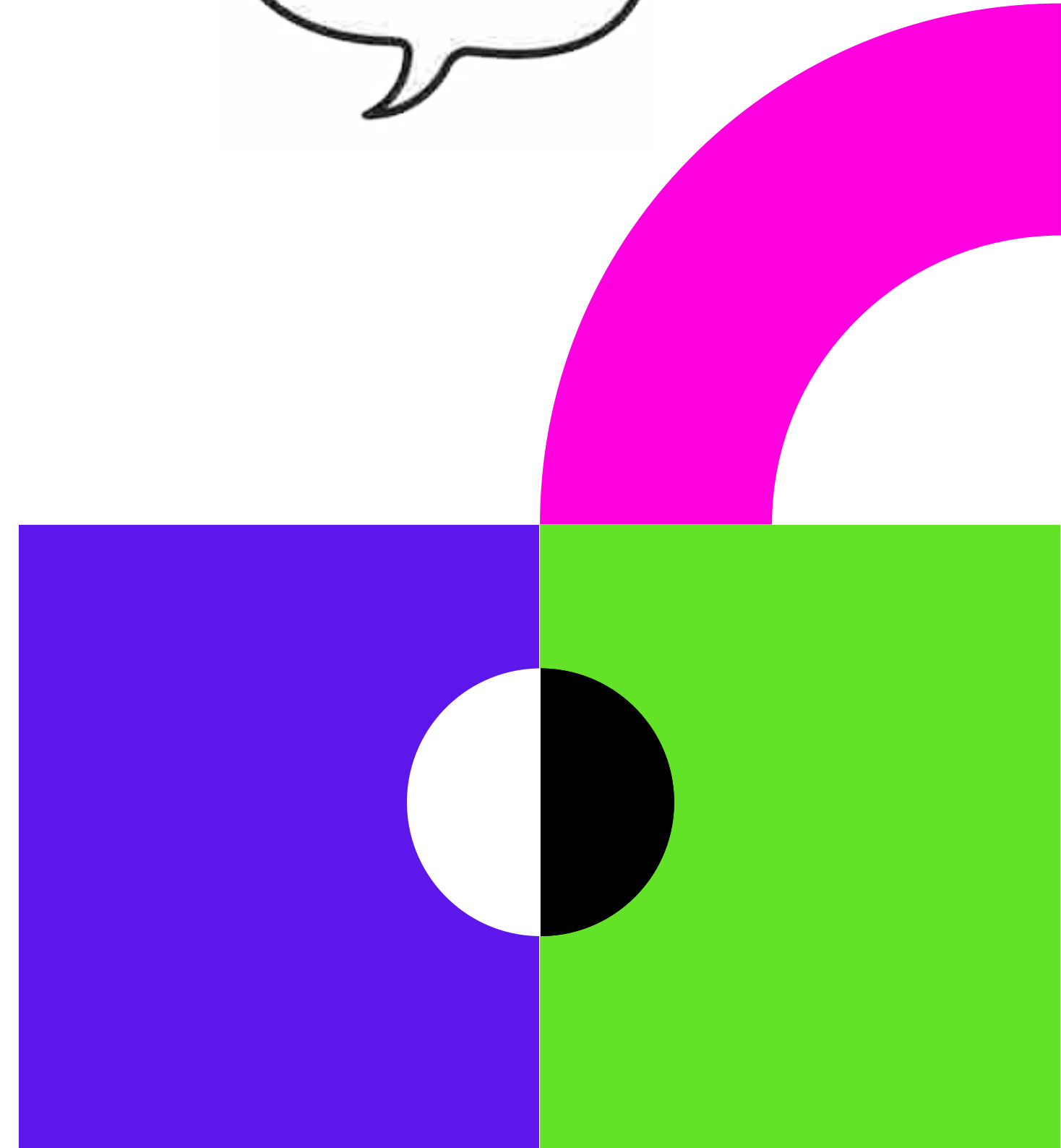
- Llei 11/2014, del 10 d'octubre, per a garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgèneres i intersexuals i per a erradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia
 - Estableix les condicions per garantir els drets de les persones LGBTI+, facilita la seva representació i participació i adreça, entre altres qüestions, les situacions de discriminació i violència. Concretament, estableix l'obligació de les empreses de respectar la igualtat de tracte i oportunitats de les persones LGBTI+, mitjançant mesures dirigides a evitar qualsevol mena de discriminació laboral.

Què són les violències masclistes?

- a) Un tipus de violència que només es dona a l'espai domèstic i entre parelles heterosexuales
- b) Un tipus de violència física que es dona contra les dones
- c) Tota mena de violència que s'exerceix contra les dones i persones del col·lectiu LGTBIAQ+

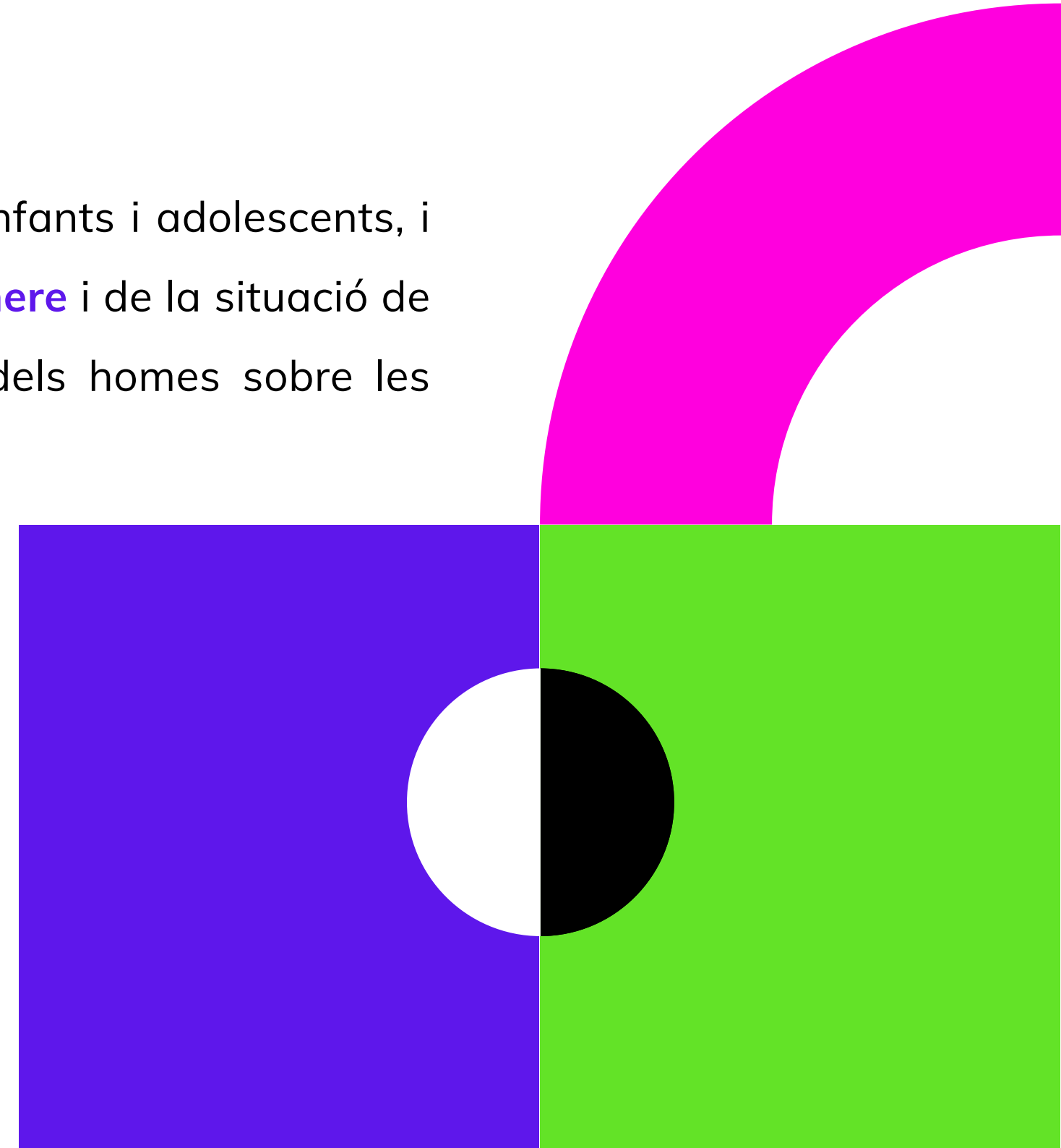
Què són les violències masclistes?

Tota mena de **violència** que s'exerceix contra les **dones** de totes les edats, infants i adolescents, i persones del **col·lectiu LGBTI+** com a manifestació de la **discriminació de gènere** i de la situació de desigualtat en el marc d'una estructura de relacions desiguals de poder dels homes sobre les dones.

Es produeix per **medis físics, econòmics o psicològics, incloses les amenaces, les intimidacions i les coaccions**, tant en l'àmbit públic com en el privat, i té com a resultat un mal o un sofriment físic, sexual o psicològic.

La violència masclista es pot manifestar en els **àmbits de la parella, familiar, laboral, social o comunitari, digital, institucionals, vida política i esfera pública**

Elements clau

- És una manifestació de la discriminació i de la situació de desigualtat de gènere.
- Pot ser qualsevol comportament produït per mitjans físics, econòmics o psicològics.
- És un comportament no desitjat o no volgut per la persona que el rep, tot i que és possible que la persona afectada no detecti la situació.
- Pot produir-se tant a l'espai públic com privat, és a dir, a l'espai de treball, d'assaig o de representació de l'activitat de cultura popular.
- Té com a resultat un dany o un patiment físic, sexual o psicològic.
- En determinats casos, és un comportament de naturalesa sexual o amb connotacions sexuals.

De quina forma es manifesta?

Formes de violències masclistes	Gravetat		
	Lieu	Greu	Molt greu
Violència física	Donar empentes, envair l'espai personal, tocaments no desitjats (no sexuals), etc.	Immobilitzar i arraconar, perseguir, etc.	Cops de puny i de peu, escanyar, etc.
Violència psicològica	Insultar, menysprear, burles masclistes i LGBTifòbiques, escridassar, excloure o criticar a membres de l'entitat per haver comunicat casos de violències masclistes, etc.	Amenaçar, fer xantatge, tractar a les persones amb un nom i gènere que no és el sentit, impedir que algú participi a l'entitat d'acord a la seva identitat de gènere, mala praxi de l'Equip de Referència, etc.	Amenaçar de mort, amenaçar amb el suïcidi, etc.
Violència sexual	Comentaris sexuals no desitjats, mirades lascives, programar activitats amb contingut sexista, etc.	Tocaments sexuals no desitjats, assetjament per raó de sexe, etc.	Violació, agressió sexual, exhibicionisme, etc.
Violència digital	Cosificació, ús de llenguatge sexista, comentaris sexuals no desitjats a través de missatges de text o xarxes socials, etc.	Fotografiar i gravar sense consentiment, stalking, etc.	Difusió de fotografies i gravacions sense consentiment, amenaces digitals, etc.
Violència de segon ordre	Criticar, estendre rumors, etc. sobre les persones que donen suport a víctimes de violències masclistes.	Humiliar, insultar, menysprear, etc. a persones que donen suport a víctimes de violències masclistes.	Agredir, amenaçar, fer fora de l'entitat, etc. a persones que donen suport a víctimes de violències masclistes.
Violència vicària	Manipulació i xantatge a les criatures per fer mal a la mare.	Insultar, humiliar i amenaçar la mare en presència de les criatures.	Agredir físicament o sexualment, amenaçar o assassinar a les criatures.

Font: Llei 5/2008, de 24 d'abril, del dret de les dones a erradicar la violència masclista; i PROTOCOL-GUIA d'abordatge de les violències masclistes i per raó d'orientació sexual, identitat de gènere i expressió de gènere en les activitats de cultura popular de caire festiu. Generalitat de Catalunya (2024: 94)

En quins àmbits es manifesta?

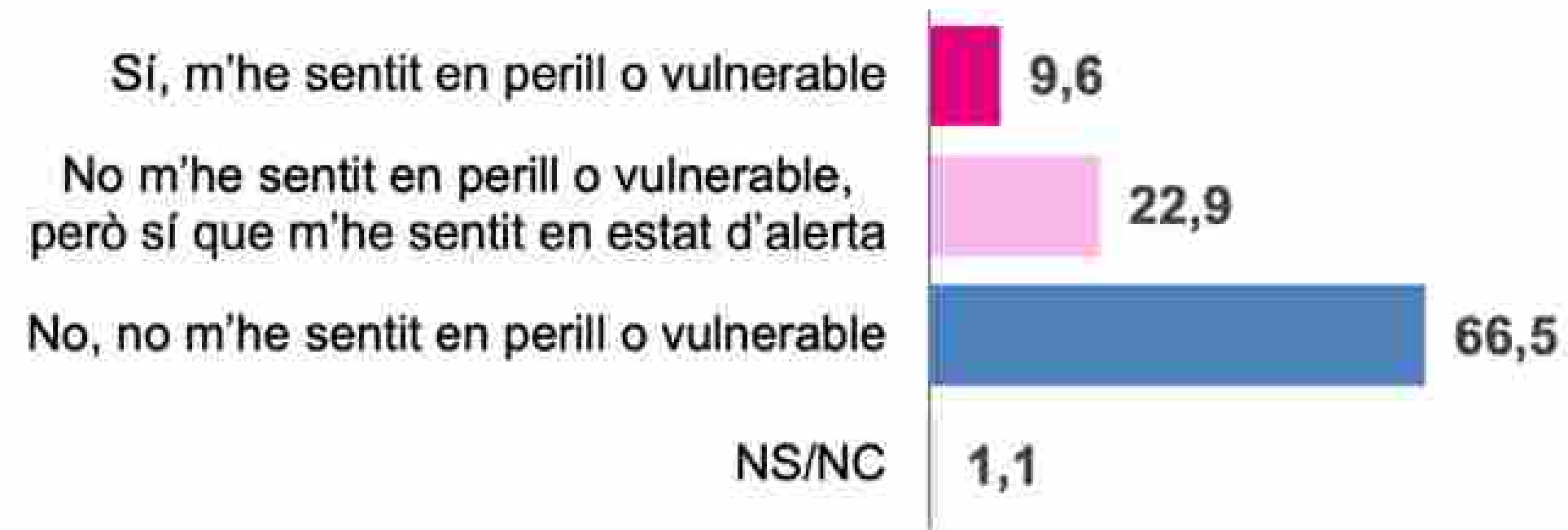
Àmbit laboral	Àmbit de la parella	Àmbit familiar	Àmbit digital	Àmbit social o comunitari
---------------	---------------------	----------------	---------------	---------------------------

Què?	Com?	Què?	Com?
Agressions sexuals	• Tocament no consentit dels genitals. • Violació amb ús de la submissió química. • Intent d'agressió sexual o violació.	Vexacions, tractes degradants, amenaces i coaccions en l'espai públic	• Comentaris i insults obscens al carrer/ espai públic de representació de l'activitat de cultura popular.
Assetjament sexual	• Fer comentaris o gestos sexuals obscens. • Difondre rumors sobre la vida sexual d'una persona. • Establir un contacte físic deliberat i no sol·licitat	Restriccions o privacions de llibertat a les dones	• Prohibir l'accés de les persones a una determinada activitat de cultura popular de caire festiu.
Feminicidi	• Homicidi o assassinat de la parella o exparella. • Assassinat precedit de violació.	Represàlies pels discursos i expressions individuals i col·lectius de les dones	• Patir agressions i assetjament per ser una entitatobertament feminista
Agressions per raó de gènere	• Utilitzar reiteradament formes ofensives d'adreçar-se o referir-se a la persona en funció de la seva identitat o expressió de gènere.		

Font: Llei 5/2008, de 24 d'abril, del dret de les dones a erradicar la violència masclista; i PROTOCOL-GUIA d'abordatge de les violències masclistes i per raó d'orientació sexual, identitat de gènere i expressió de gènere en les activitats de cultura popular de caire festiu. Generalitat de Catalunya (2024: 26-28)

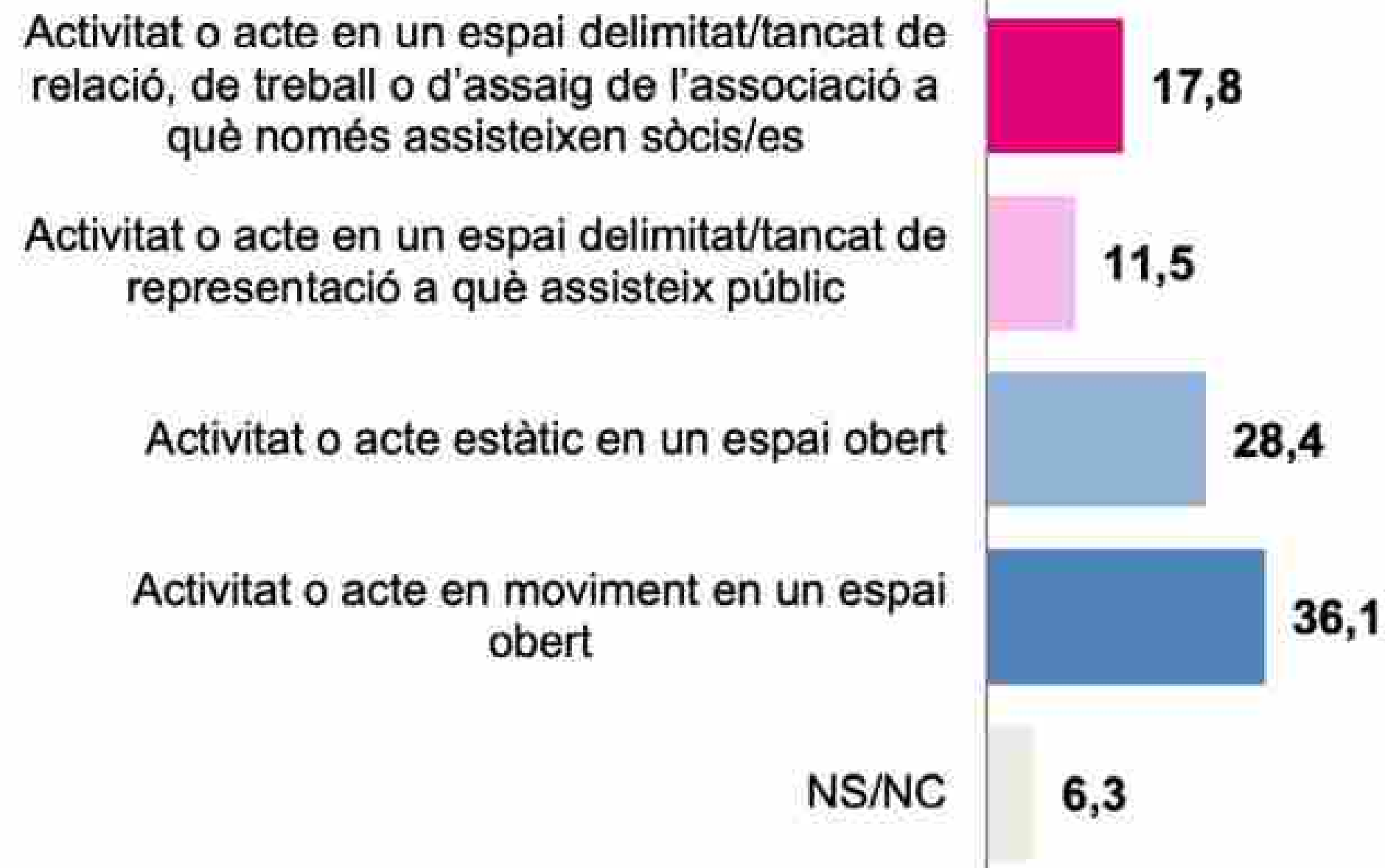
... i al món cultural?

T'has sentit en perill o vulnerable durant la celebració d'alguna activitat de cultura popular de caire festiu?

... i al món cultural?

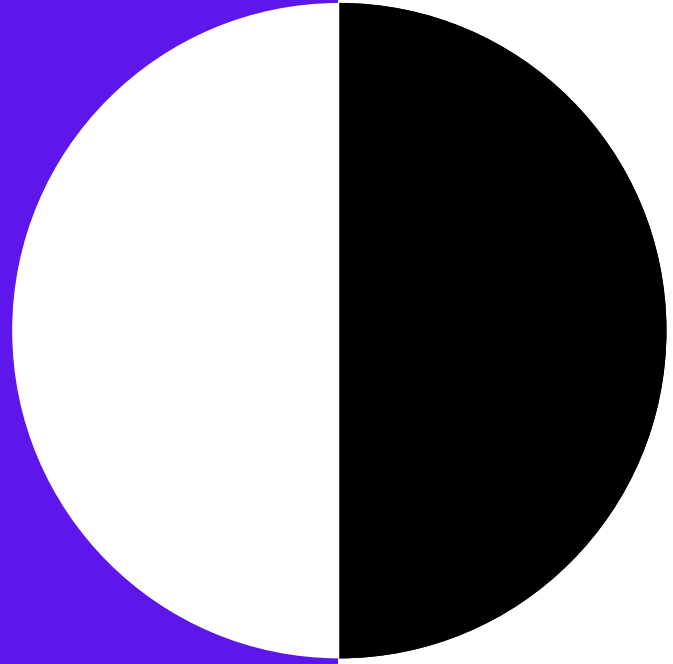
En quin espai es va produir?

... i al món cultural?

Durant la celebració d'alguna activitat de cultura popular de caire festiu has patit (sobre la teva persona) o has percebut (sobre terceres persones) alguna de les següents situacions? (resposta múltiple)

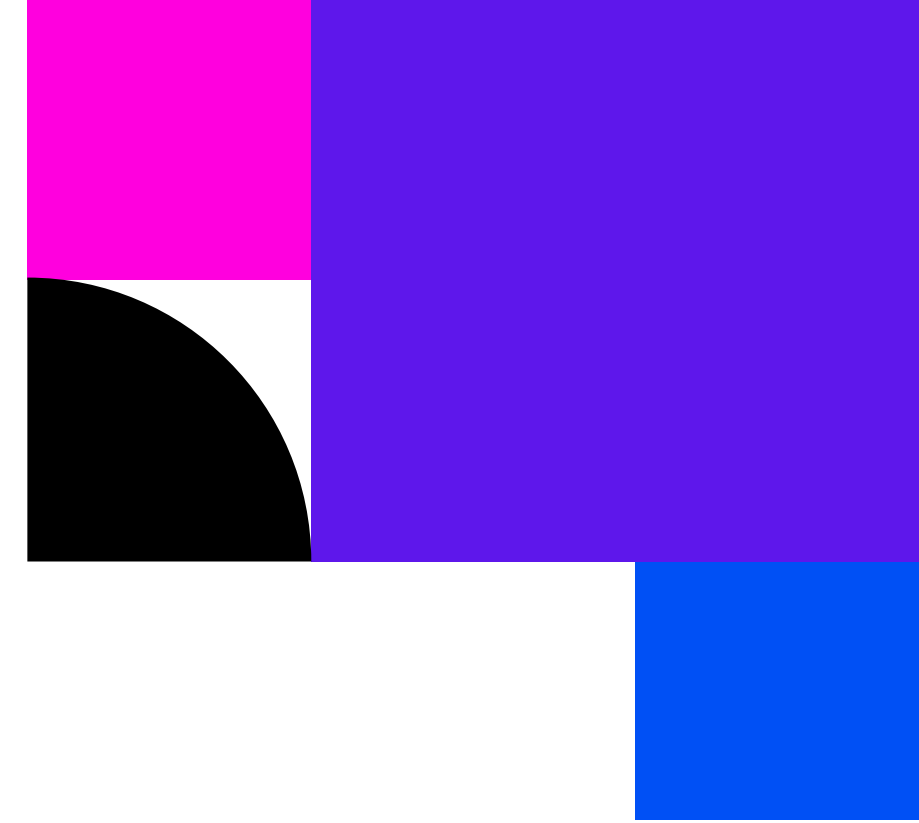
El Protocol-Guia.

Tips bàsics per entendre'l

Punt de partida: per què tot això?

Les entitats i associacions culturals són creadores i difusores de cultura, i per això és important que promoguin una cultura a **favor de la igualtat i equitat** de gènere, amb la finalitat de treballar cap a la **transformació social**.

Això implica procurar assolir la igualtat real i efectiva dins les entitats i fomentar un teixit associatiu actiu i responsable en la **prevenció i erradicació** de les violències masclistes i les actituds discriminatòries, creant un context i entorn on s'apliqui l'ètica de les cures, acollidor i lliure de discriminacions i violències.

Punt de partida: a qui va adreçat?

El **Protocol-guia** és aplicable a les **persones associades**; treballadores, voluntàries o associades a les entitats i associacions que realitzen activitats de cultura popular de caire festiu, així com a les **persones externes** que participen i assisteixen en aquestes, les tipologies i àmbits de violències masclistes divergiran segons la relació de la persona amb l'entitat

Per a què serveix un Protocol?

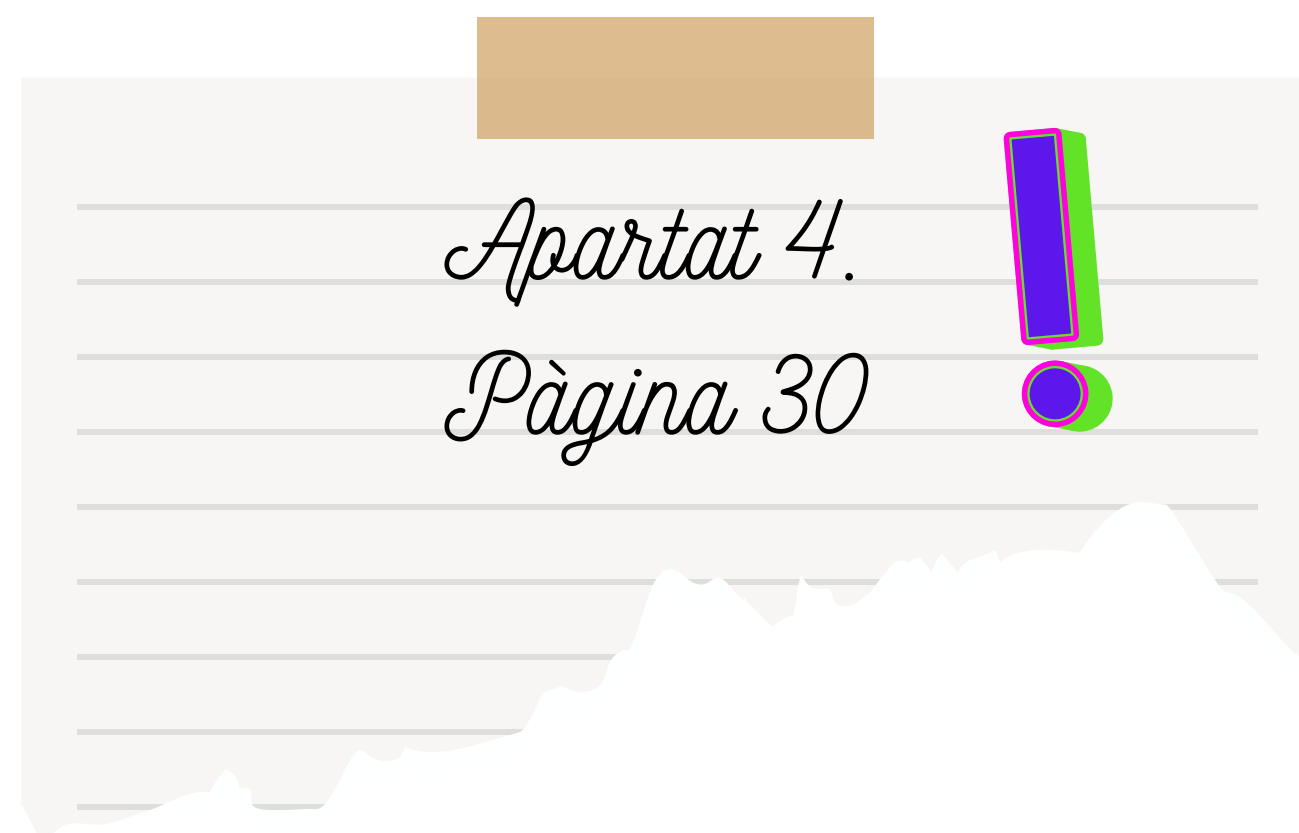
Per a què serveix un Protocol?

És un instrument que permet **acordar, ordenar i descriure l'organització de la resposta** que es dona davant de situacions identificades com a **violències masclistes i per raó d'orientació sexual, identitat de gènere o expressió de gènere** que succeeixen.

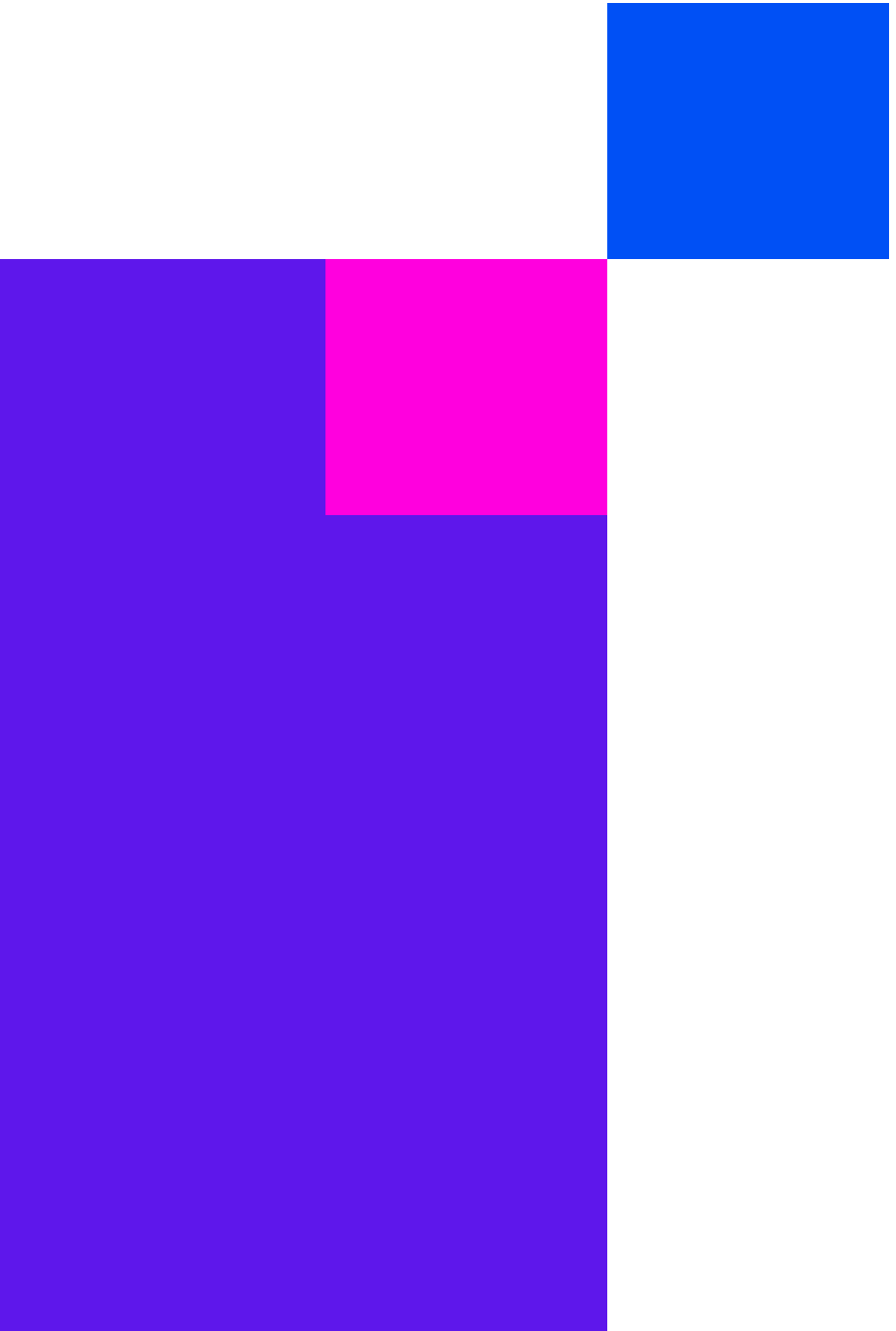
Com s'aplica el Protocol-Guia?

Principis d'actuació des del Model de centralitat en els drets i necessitats de les dones, persones LGBTI+, i d'infants i adolescents

Com s'aplica el Protocol-Guia?

Principis d'actuació des del Model de centralitat en els drets i necessitats de les dones, persones LGBTI+, i d'infants i adolescents

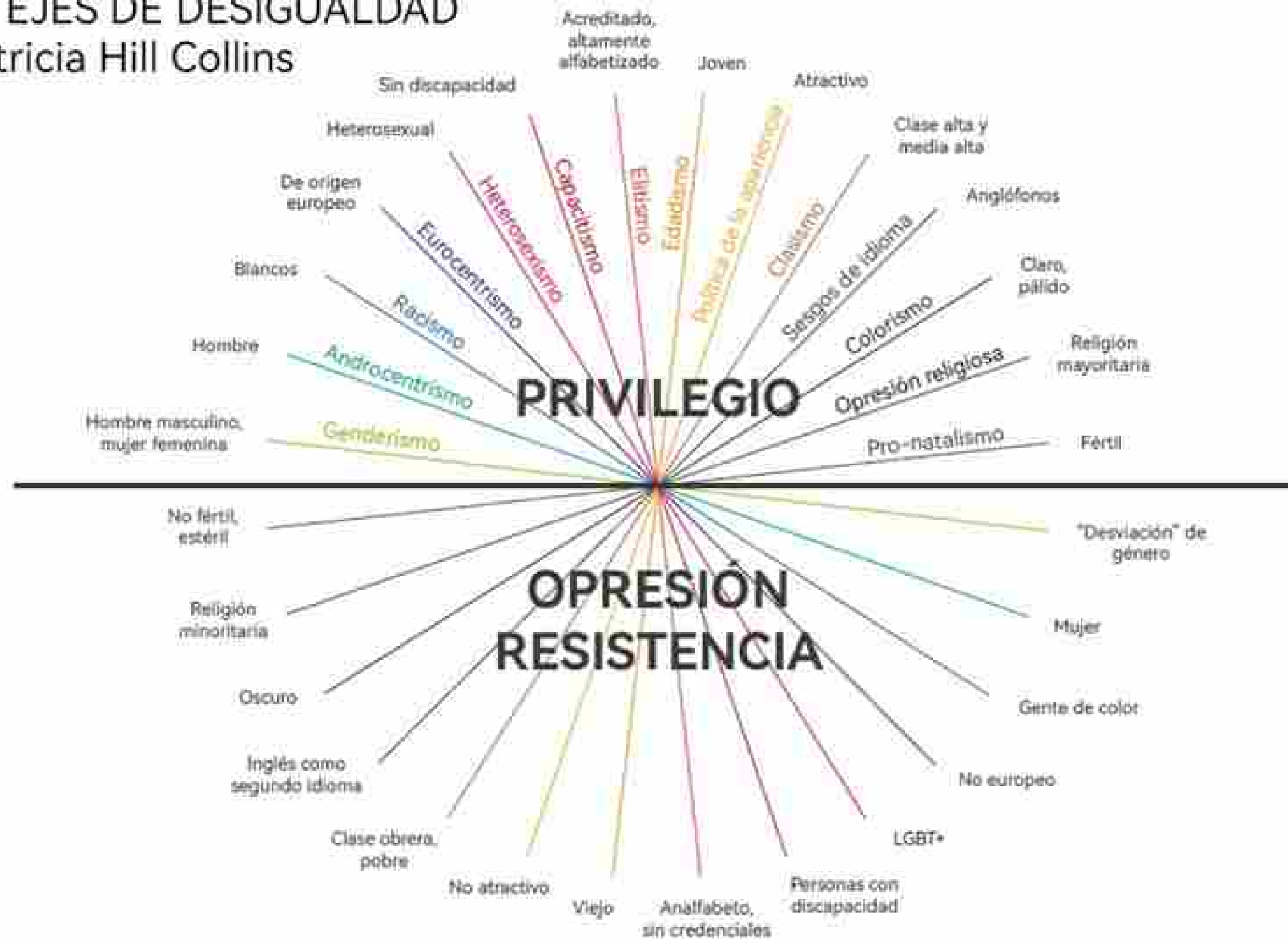

1. Intervenció des d'un enfocament feminista i interseccional

INTERSECCIONALIDAD

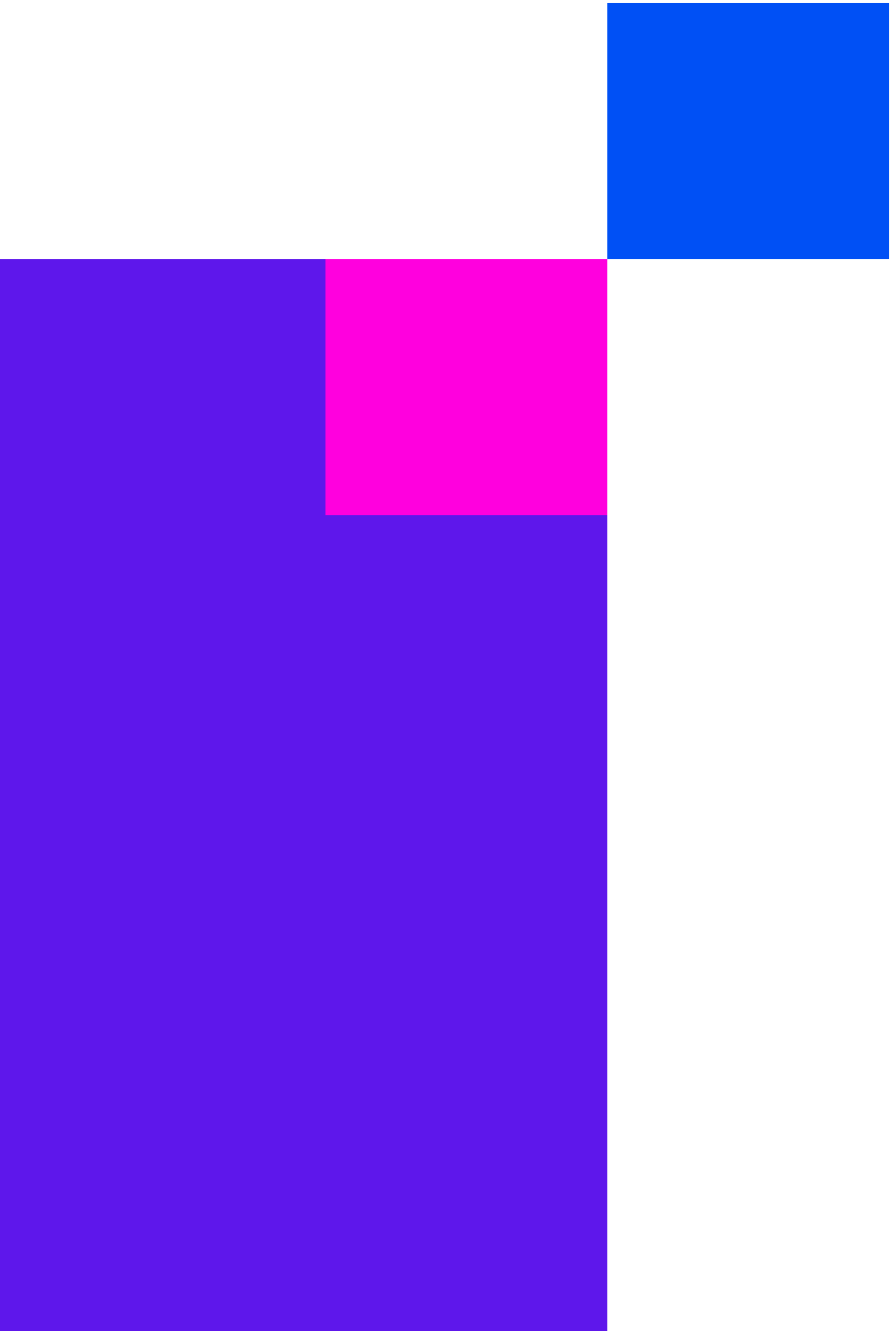
14 EJES DE DESIGUALDAD

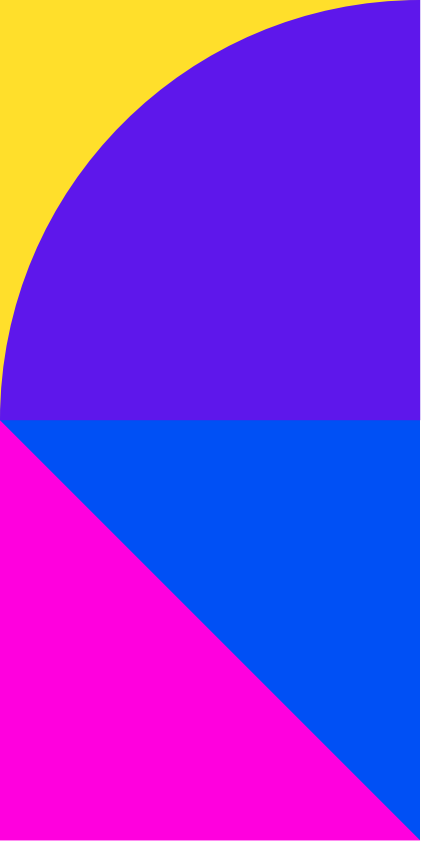
Patricia Hill Collins

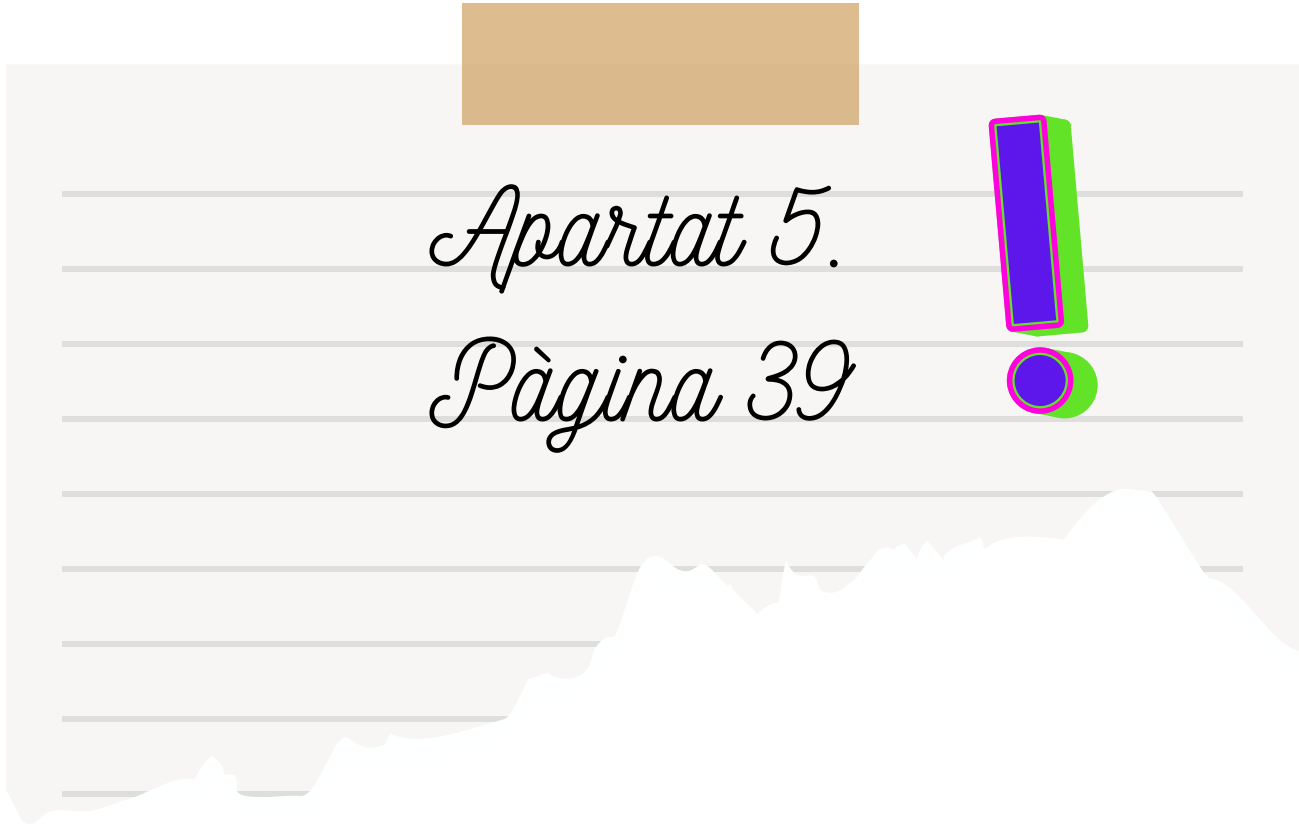
Com s'aplica el Protocol-Guia?

Principis d'actuació des del Model de centralitat en els drets i necessitats de les dones, persones LGBTI+, i d'infants i adolescents

-
1. Intervenció des d'un enfocament feminista i interseccional
 2. Intervenció multidimensional i en xarxa
 - Dimensió política i tècnica
 - La dimensió individual i socialcomunitària
 - La dimensió sectorial i interseccional
 - Inclou: la coordinació i la derivació i també, la interdisciplinarietat
 - Apartat 5. Qui aplica el Protocol-Guia: dimensions de la intervenció i agents que intervenen
 3. Intervenció des dels eixos de la prevenció i reparació integral
 - Apartat 6: Eix 1 d'Abordatge de les violències masclistes: estratègies i mesures preventives
 - Apartat 7. Eix 2: d'Abordatge de les violències masclistes: circuit i pautes d'actuació per a la reparació integral del present document

Qui aplica el Protocol-Guia?

Apartat 5.

Pàgina 39

Qui aplica el Protocol-Guia?

1

Primer agent

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

2

Segons agents

Dimensió individual i social-comunitària

- Equip de referència

3

Tercer agent

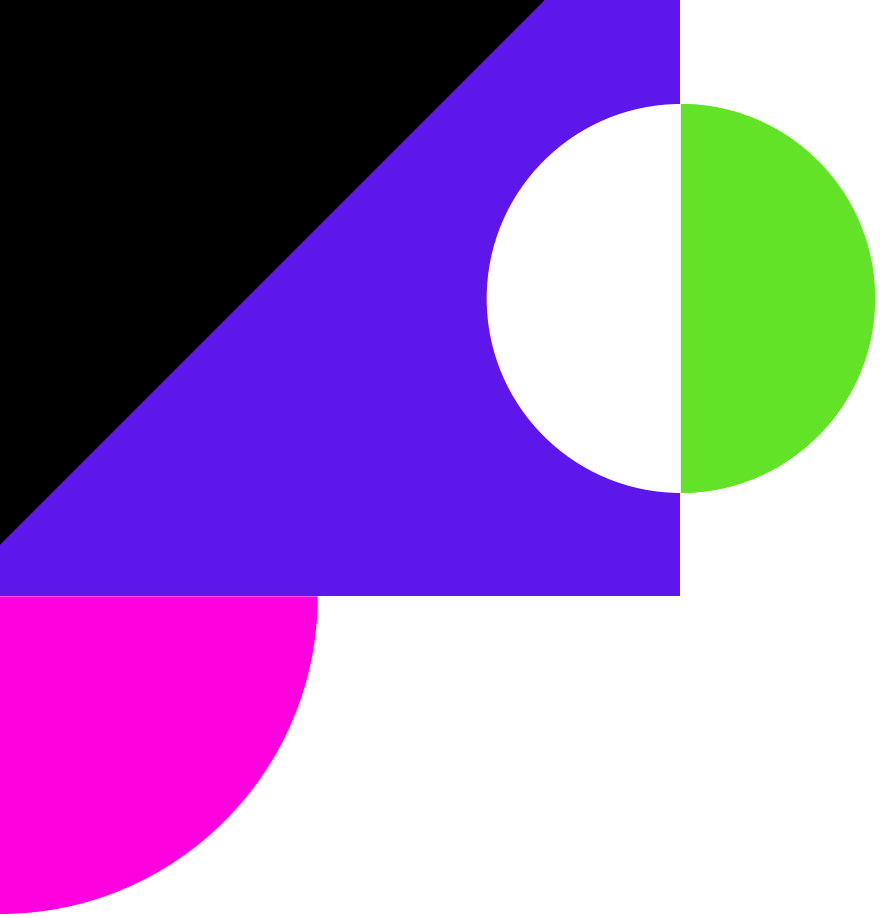
Dimensió sectorial i intersectorial

- Caldrà tenir presents els protocols i circuits d'actuació locals, comarcals i territorials en què participen els diferents sectors professionals, però també els protocols i circuits que endrecen la intervenció dins de cada sector professional

4

Quarts agents

Treball en xarxa i la coordinació, també, amb els serveis i recursos que es troben en cada territori i que formen part de la XAVM

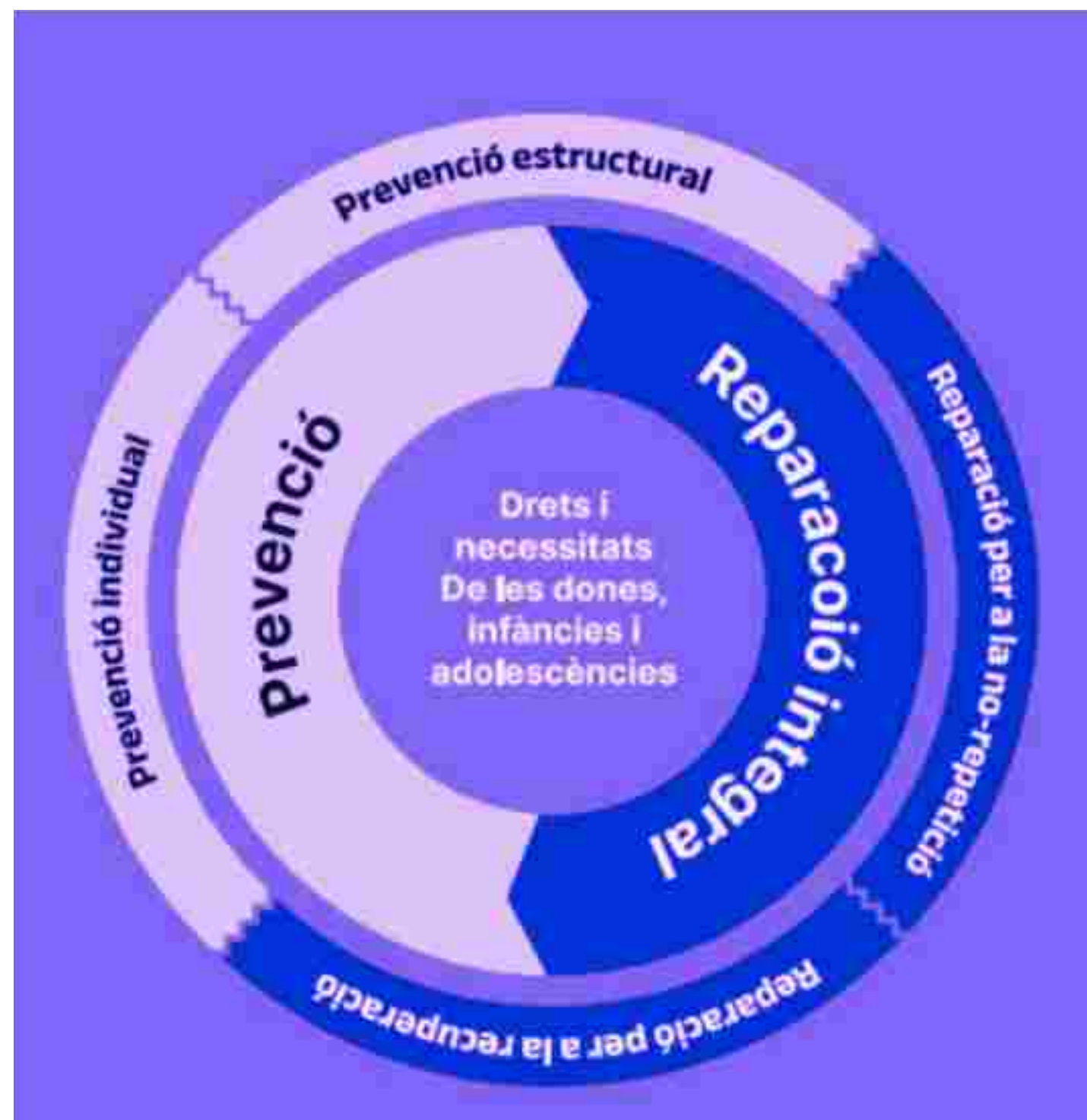

Estratègies i mesures preventives

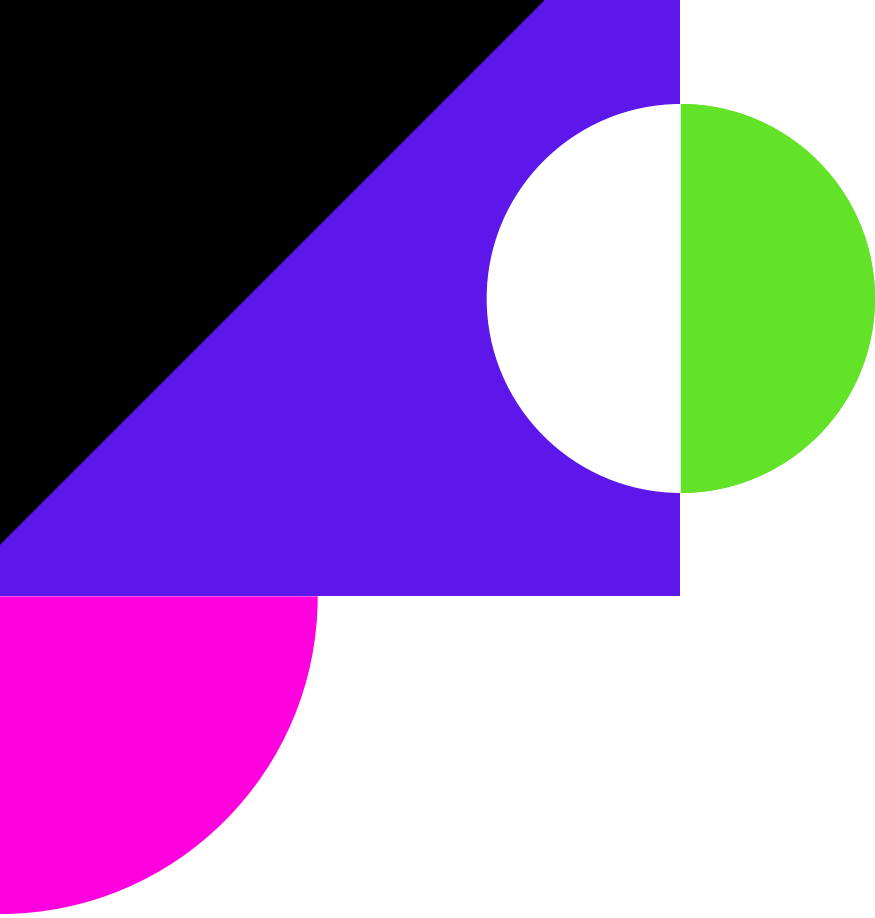

Estratègies i mesures preventives

Dos eixos:

Font: Protocol marc per una intervenció amb diligència deguda en situacions de violències masclistes (Departament d'Igualtat i Feminismes).

Estratègies i mesures preventives

Propostes:

**CULTURA
ORGANITZATIVA I
ACCIÓ
COMUNITÀRIA**

**COMUNICACIÓ,
PROMOCIÓ I
DIFUSIÓ**

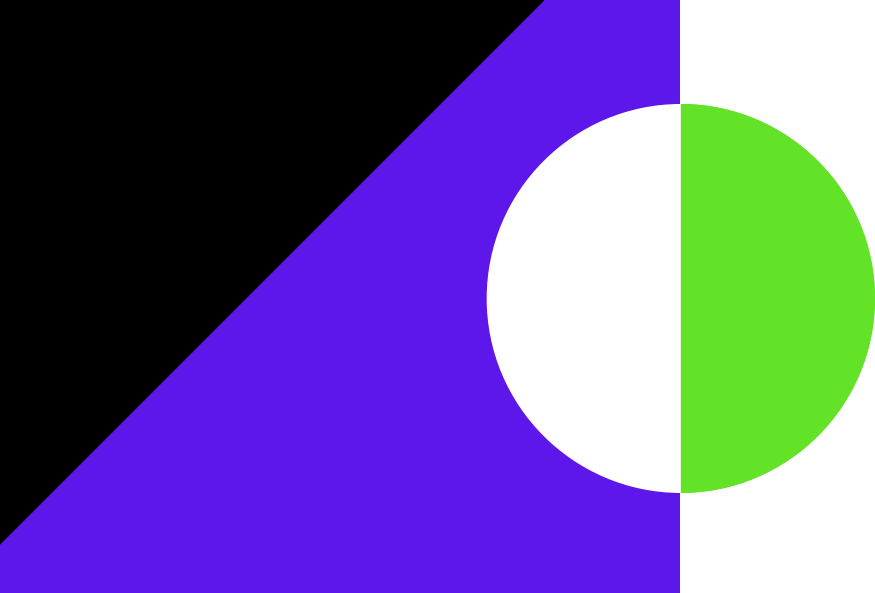
**FORMACIÓ
ESPECIALITZADA,
SENSIBILITZACIÓ I
COEDUCACIÓ**

**REGISTRE, ANÀLISI
I RECERCA**

**ADEQUACIÓ
D'ESPais D'OCI I
FESTA**

Estratègies i mesures preventives

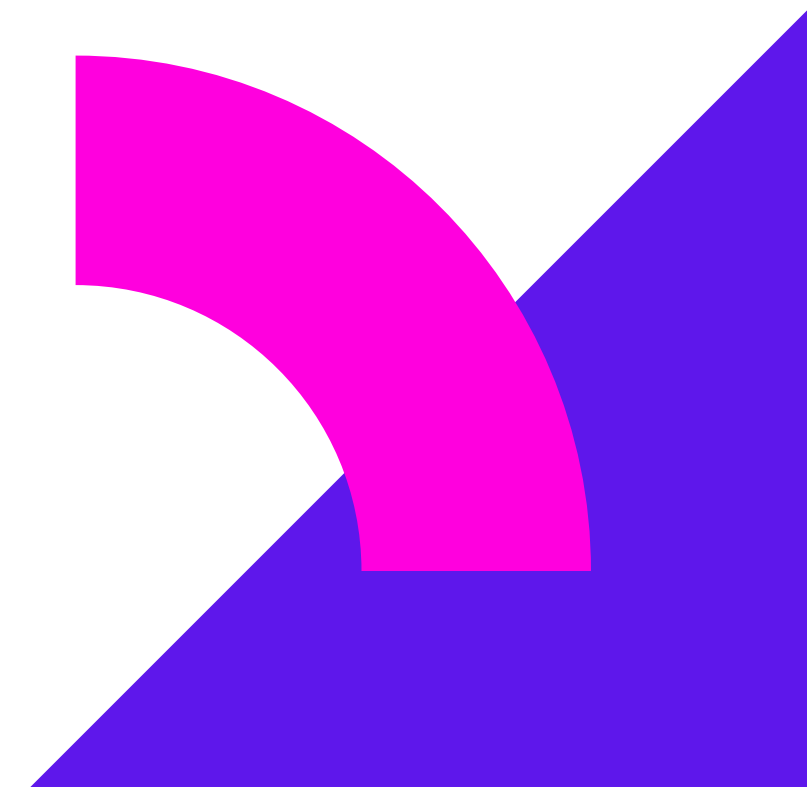
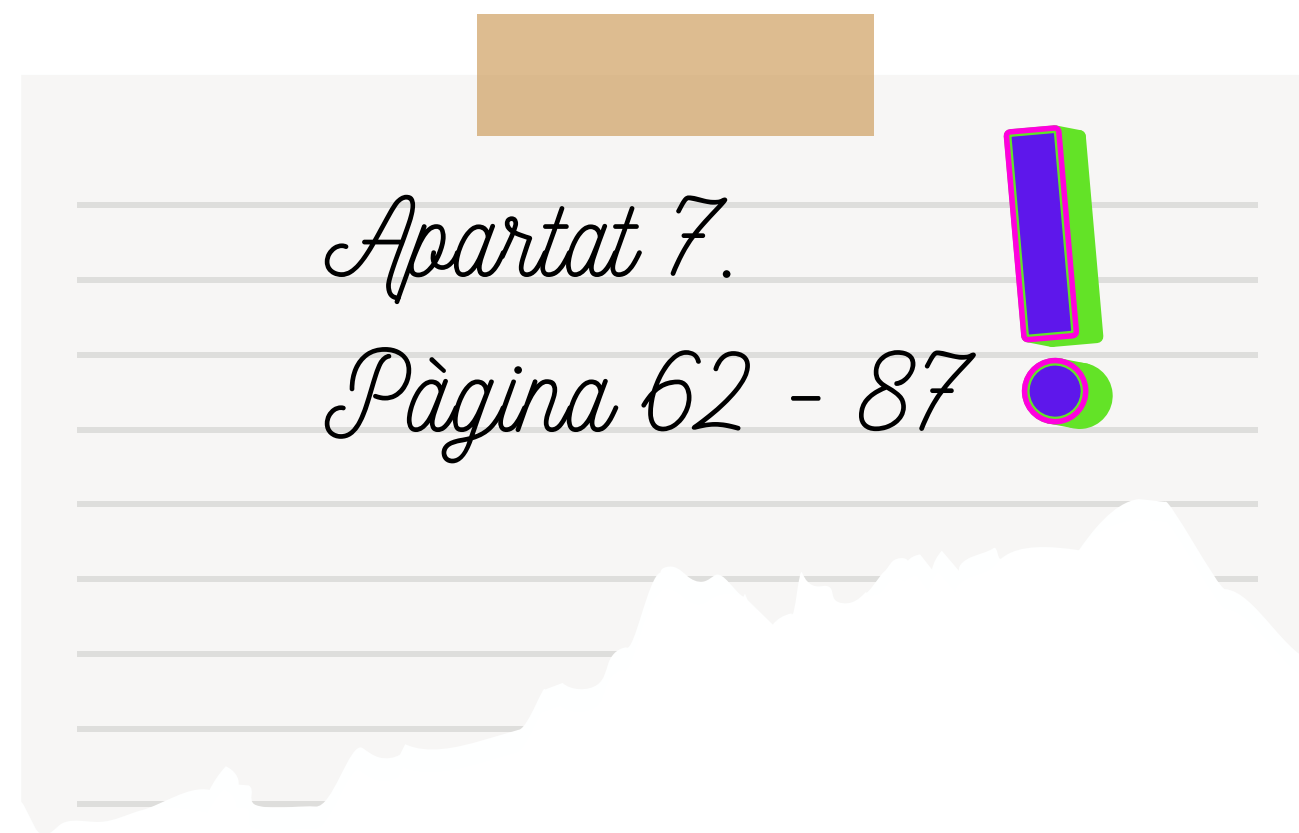
Propostes:

- Incorporar el compromís amb la igualtat i equitat de gènere
- Disposar d'un protocol propi d'abordatge de les violències masclistes i per raó d'orientació sexual, identitat de gènere i expressió de gènere o adherir-se a un
- Impulsar reunions de treball o d'activitat que incorporin moments per a compartir com se sent la gent o què pensa sobre determinats temes o situacions
- Revisar la divisió del treball tradicional de l'entitat, tenint en compte si aquesta respon a estereotips
- Promocionar la paritat entre dones i homes en els càrrecs de responsabilitat i de direcció de les entitats

CULTURA
ORGANITZATIVA I
ACCIÓ
COMUNITÀRIA

Circuits, fases i pautes d'actuació per a la reparació integral

Circuit i pautes d'actuació per a la reparació integral

Models:

Fases:

- Fase 1.** Activació del circuit: Comunicació i primera acollida
- Fase 2.** Desenvolupament: Acompanyament (i procediment intern si s'escau)
- Fase 3.** Fi del procés: Acords interns, seguiment i tancament

1

Afectada: **INTERNA**
Assenyalada: **INTERNA**

i/o

Comunicació a **Equip de Referència**

Comunicació a **Cossos de seguretat/ Equips sanitaris**

Acollim* a la persona afectada i **valorem*** la situació

!* **Com acollim?** Actuem segons la voluntat de la persona afectada i de les nostres possibilitats, oferim un espai segur i tranquil i intentem conèixer la situació i els recursos de la persona afectada.

(Si és persona menor de 16 anys contactem amb el seu representat legal; si és major d'edat amb mesures de suport a la capacitat jurídica, contactem amb qui l'assisteix) (Vegeu **Com acollim?**)

Situació lleu

Situació (molt) greu

Comunicació a **Cossos de seguretat/ Equips sanitaris**

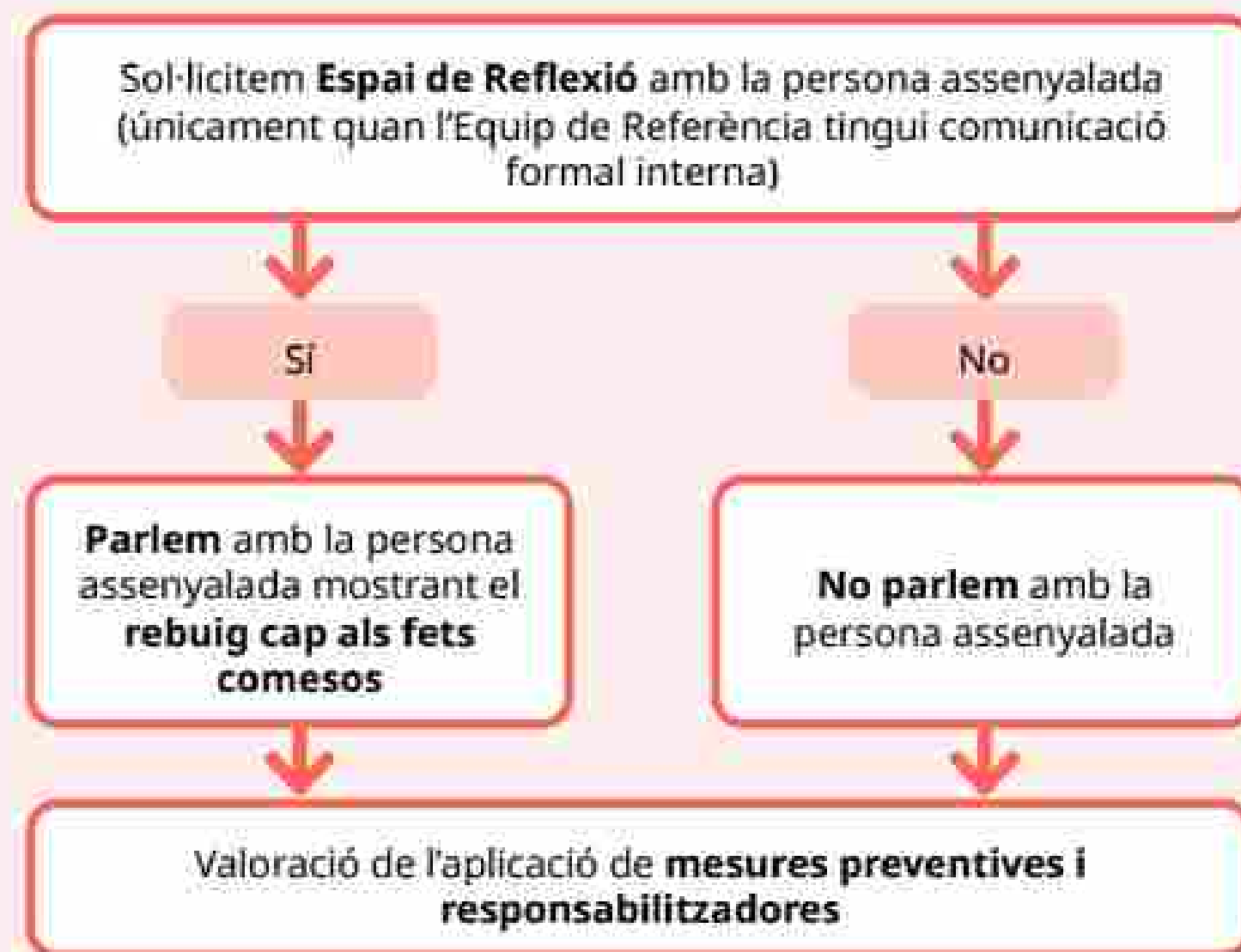
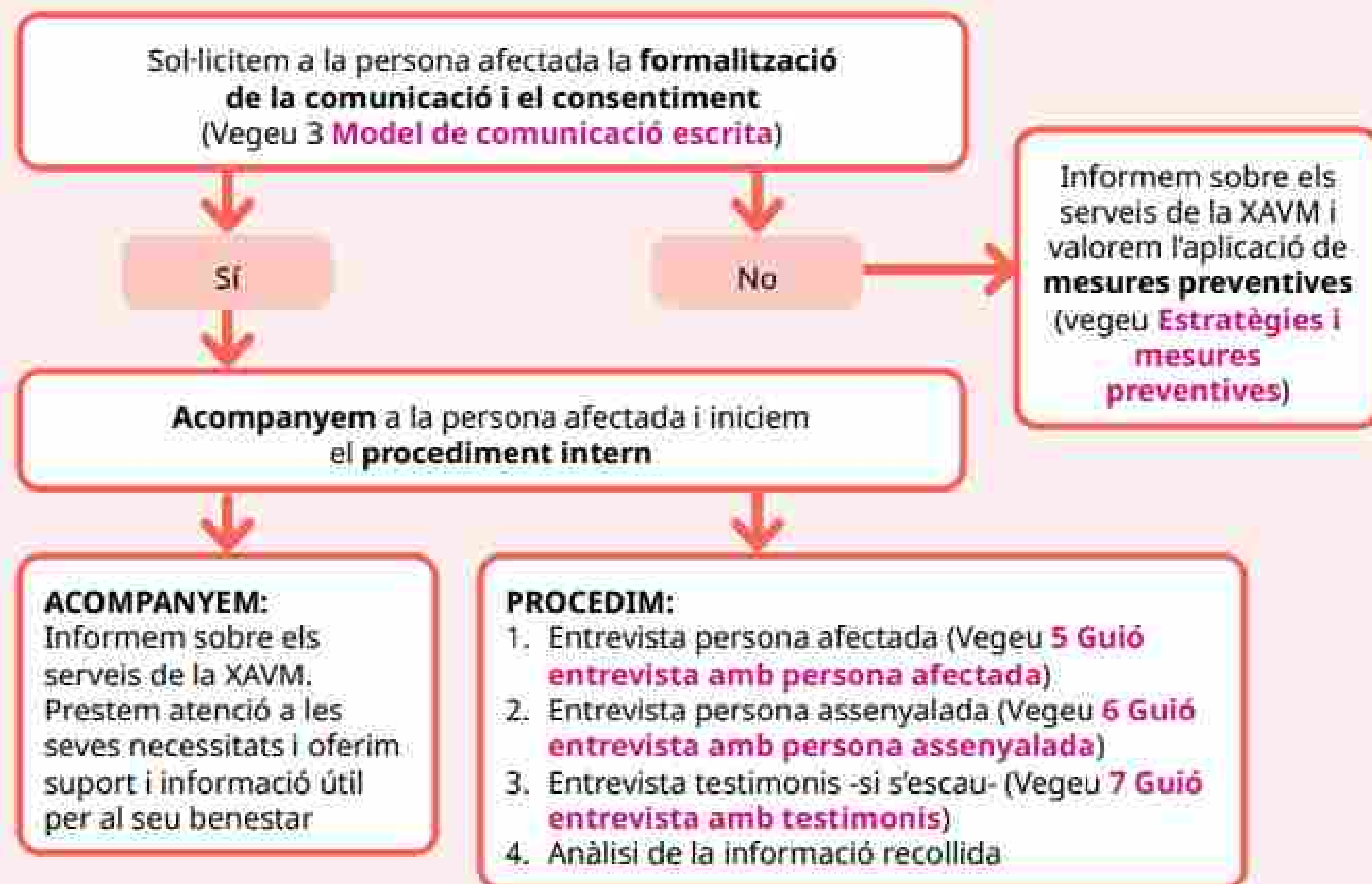
!* **Com valorem?** En cas d'agressió física o assetjament amb un alt risc d'agressió física, que no ens veiem en condicions de gestionar o que posi en risc la nostra integritat física, considerarem que es tracta d'una situació greu. (Vegeu **Com valorem?**)

Aturem a la persona assenyalada sempre i quan no suposi un risc (Vegeu **Indicacions per intentar aturar a la persona assenyalada**)

S'atura

No s'atura

Comunicació a **Cossos de seguretat/ Equips sanitaris**

FI DEL PROCÉS*acords interns, seguiment i tancament*

*d'abordatge de les violències masclistes i
per raó d'orientació sexual, identitat de
gènere i expressió de gènere en les activitats
de cultura popular de caire festiu*

FASE 1

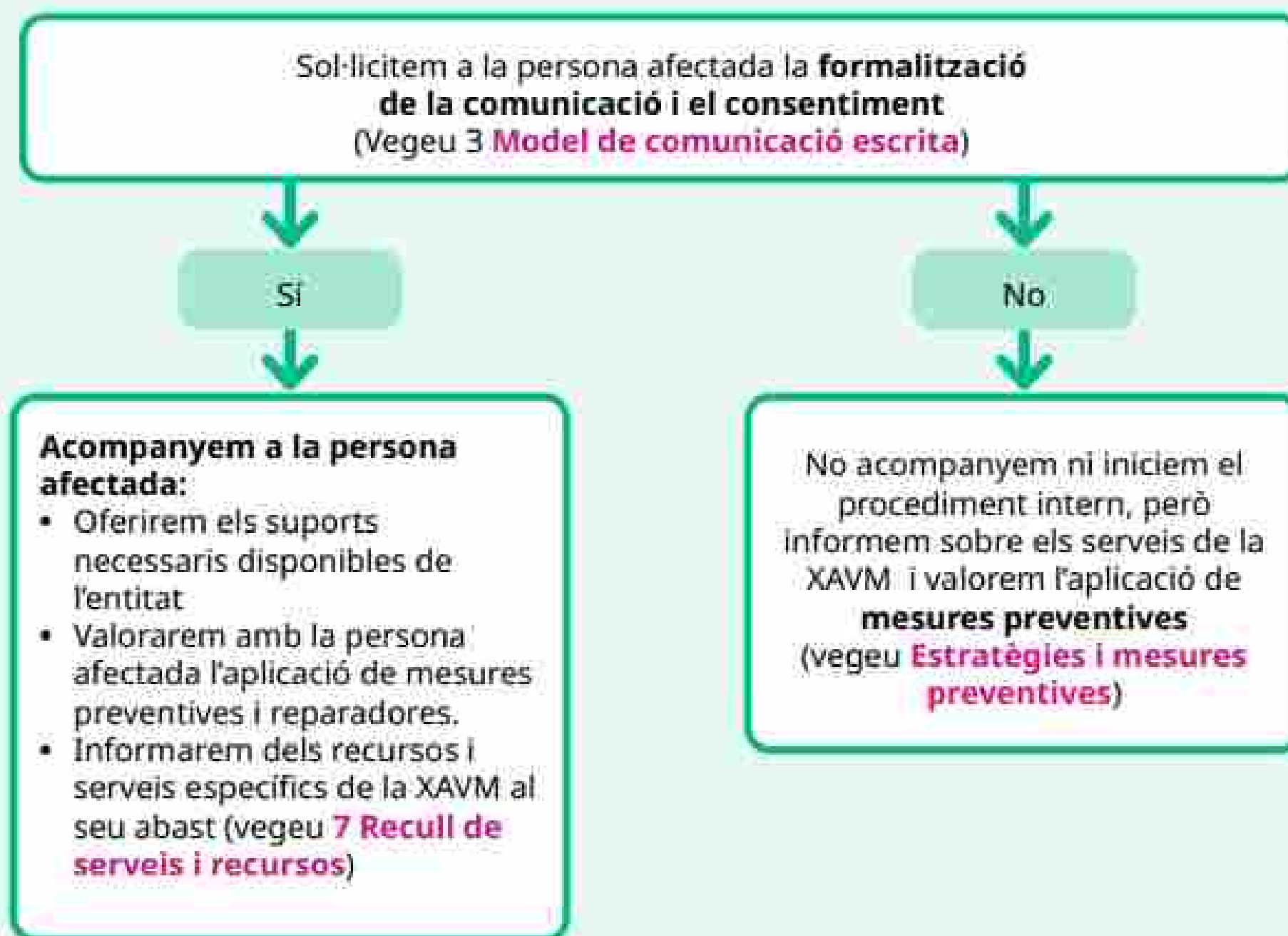
ACTIVACIÓ CIRCUIT

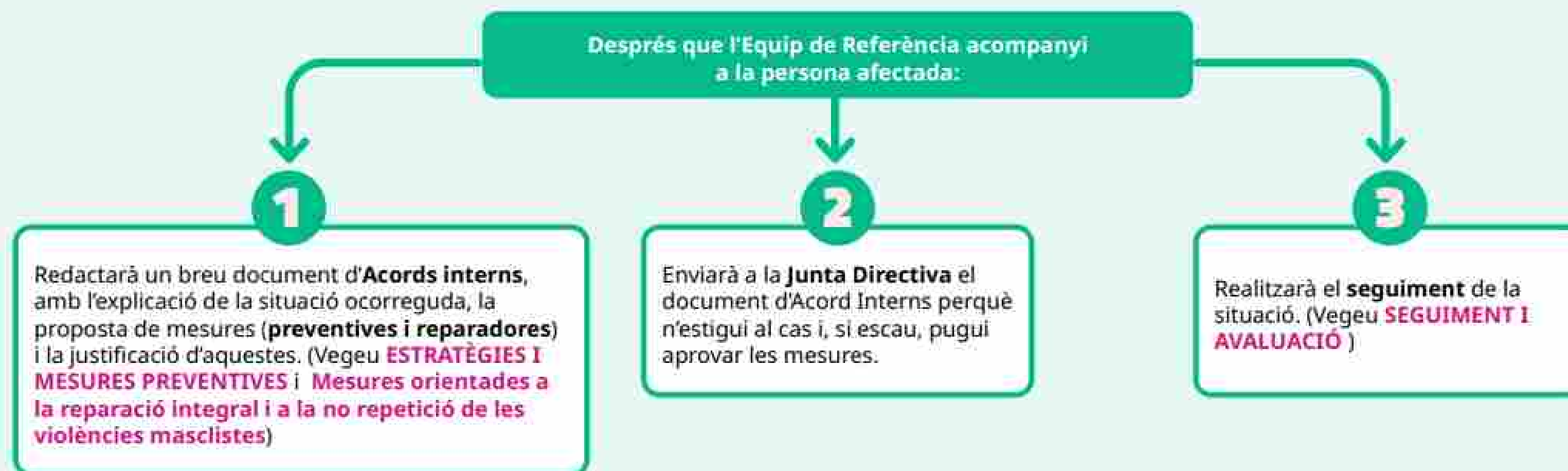
comunicació i primera acollida

PROTOCOL-GUIA

d'abordatge de les violències masclistes i per raó d'orientació sexual, identitat de gènere i expressió de gènere en les activitats de cultura popular de cuire festiu

FASE 1

ACTIVACIÓ CIRCUIT

comunicació i primera acollida

PROTOCOL-GUIA

d'abordatge de les violències masclistes i per raó d'orientació sexual, identitat de gènere i expressió de gènere en les activitats de cultura popular de cabre festiu

Acompanyem a la persona afectada:

- Informem dels recursos i serveis específics de la XAVM al seu abast (vegeu **7 Recull de serveis i recursos**).
- Prestem atenció a les seves necessitats i oferim suport i informació útil per al seu benestar

Sol·licitem **Espai de Reflexió** amb la persona assenyalada
(únicament quan l'Equip de Referència tingui constància
dels fets)

Si

Parlem amb la persona
assenyalada mostrant el
**rebuig cap als fets
comesos**

No

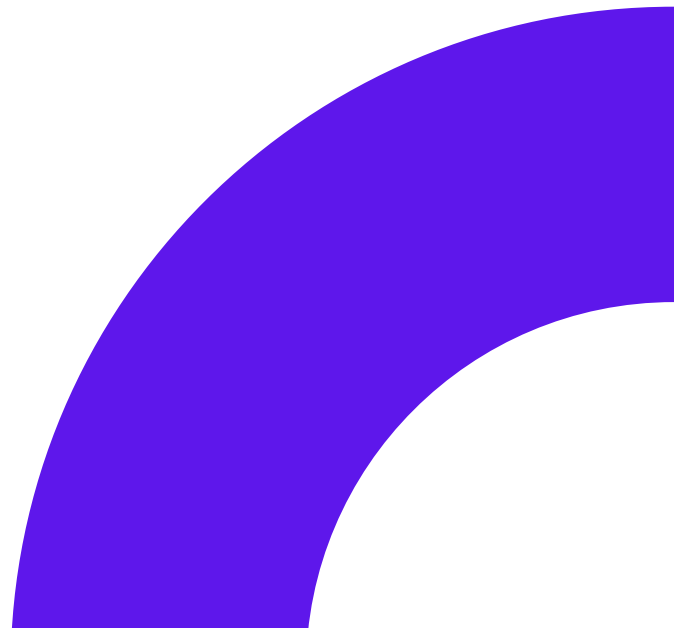
No parlem amb la
persona assenyalada

Valoració de l'aplicació de **mesures preventives i
responsabilitzadores**

Llavors...

Les entitats, a partir d'aquest Protocol-Guia, o bé elaboraran **el seu propi protocol**, seguint les indicacions del Protocol-guia, o bé s'hi **adheriran**. Aquelles entitats que demanin adherir-se al Protocol-guia, ho podran fer mitjançant el document d'Adhesió voluntària, adjunt a l'apartat 9.6.1 Model d'adhesió voluntària.

Gràcies!

